

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

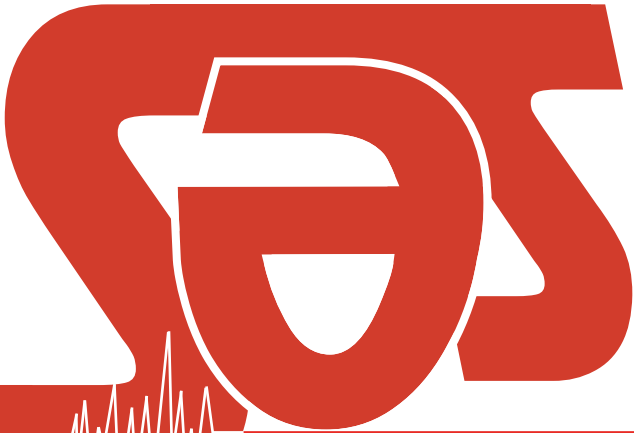

№ 126 (7051)

YAP İdarə Heyətinin iclası keçirilib

3

18 iyul 2024-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

Genişmiqyaslı sosial dəstək paketi

2

Prezident İlham Əliyev: "Müharibəni şəhidlərimizin canı-qanı bahasına, hərbiçilərimizin rəşadəti hesabına, dövlətimizin siyasəti hesabına qazanmışıq"

ABŞ-Ermənistan təlimlərinin PƏRDƏARXASI

4

İzabella Kalot: "Fransa dövlətinin hüquqlarımızı tapdalaması yolverilməz və qəbul edilməzdir"

3

Yeni Azərbaycan Partiyası zəfər seçkisinə hazırlaşır

5

Avtomobil bazarında nə var, nə yox?

15

Əli Kərimli növbəti dəfə zəifliyini və qorxaqlığını göstərdi

12

Dünya həyəcanda: buzlaqlar sürətlə əriyir...

16

Ölkəmizin ərazi bütövlüyü, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda şücaət göstərən qazilərə, şəhid ailələrinə dövlətimiz tərəfindən sosial qayğılarının həll edilməsi üçün ardıcıl olaraq zəruri tədbirlər görülür. Onların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına, ictimai hüquqlarının bərpaya olunmasına şərait yaradılıb. Onlar üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş imtiyaz və müavinətlərin icrası təmin olunur, bu istiqamətdə yeni sosial dəstək proqramları həyata keçirilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bu istiqamətdə imzalanan fərman və sərəncamlar hər bir ölkə vətəndaşı tərəfindən təqdirəlayiq hal kimi yüksək qiymətləndirilir.

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 28 iyun tarixli 1199-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 25 iyun tarixli 1380 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Şəhid ailələri üzvlərinin, müharibə ilə əlaqədar xəsarət almış

Genişmiqyaslı sosial dəstək paketi

Prezident İlham Əliyev: "Müharibəni şəhidlərimizin canı-qanı bahasına, hərbiçilərimizin rəşadəti hesabına, dövlətimizin siyasəti hesabına qazanmışıq"

hərbi qulluqçuların və əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin müraciətləri üzrə vahid əlaqələndirmə mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin və həmin xidmətləri göstərən dövlət orqanlarının (qurumlarının) siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışlarının birində bildirdiyi kimi, "Bütün məsələlərdə, məşğulluq, məişət problemləri, ondan sonra istənilən problem ola bilər insanın həyatında, - bütün dövlət məmuruları, mərkəzi, yerli icra orqanları daim şəhid ailələri ilə bir yerdə olmalıdırlar, kömək göstərməlidirlər. Bu, bizim borcumuzdur". Bu dövlət başçısının siyasətinin əsasında ölkənin hər bir vətəndaşına münasibətdə ədalət və humanizm prinsiplərinin dayandığını bir daha təsdiqləyir. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda döyüşlərdə şəhid olmuş insanların ailələrinin, bu döyüşlərdə əlil olmuş şəxslərin həyat şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlər davam edir. Şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə ayrılan diqqətin nəticəsidir ki, bu gün onların sosial təminatı istiqamətində kifayət qədər tədbirlər reallaşmışdır.

reabilitasiya xidmətləri göstərilib. Həmin dövrdə müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 2 173 şəxs 58,7 min reabilitasiya vasitəsi ilə təmin edilib. Qeyd edək ki, reabilitasiya infrastrukturunun müasir tələblərə uyğun qurulması, yeni müəssisələrin açılması nəticəsində reabilitasiya potensialı 7 dəfə artırılıb. Həmin müəssisələr Vətən müharibəsi ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin bərpa müalicəsində xüsusi önəm kəsb edir.

476 HƏRBÇİ 572 ƏDƏD YÜKSƏK TEXNOLOGİYALI PROTEZLƏ TƏMİN EDİLİB

Azərbaycanda müharibə əlillərinə sosial dəstək proqramı həyata keçirilir. Proqramın icrasında müsbət nəticələr əldə olunub. Zəfərimizlə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsindən sonrakı dövrdə reabilitasiya müəssisələrində 3400-ə yaxın Vətən müharibəsi iştirakçısına tibbi və sosial-psixoloji

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin sosial dəstəklə əhatə olunması və reabilitasiyası üçün aparılan işlərin bir istiqaməti də həmin şəxslərin yüksək texnologiyalı, son nəsil protezlərlə təmin edilməsidir. Aktivlik və funksionallığı ilə seçilən yük-

sək texnologiyalı protezlərlə istifadəçi köməkçi vasitələr olmadan sərbəst, sabit, inamlı hərəkət imkanına malik olur. Bu protezlərlə sosial həyata daha tez və rahat inteqrasiya edir, hətta idmanla məşğul olaraq, idman yarışlarında da iştirak edə bilər.

Dövlət başçısı çıxışlarının birində onların həyatında yeni dövrün başladığını bildirmişdir: "Siz yaranmışsınız. Amma bilin ki, biz sizi sağaldacağıq. Ən ağır yaranmış hərbiçilərimizi həyata qaytaracağıq. Bizim həkimlərimiz indi gecə-gündüz çalışırlar. Bundan sonra da normal həyata qayıtmaq üçün bütün lazımi tədbirlər görülməlidir. Bilirsiniz ki, Birinci Qarabağ müharibəsində əlini, qolunu, ayağını itirmiş hərbiçilərimiz üçün Mehriban xanımın şəxsi təşəbbüsü və nəzarəti altında müasir protezlər gətirilir. O protezlər ki, insanlar o protezlərdən istifadə edib futbol da oynaya bilərlər. Bütün bunlar təmin ediləcək".

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin sosial dəstəklə əhatə olunması və reabilitasiyası üçün aparılan işlərin bir istiqaməti də həmin şəxslərin yüksək texnologiyalı, son nəsil protezlərlə təmin edilməsidir. I və II Qarabağ müharibəsi ilə əlaqədar əlilliyi olan 476 hərbiçiyə 572 ədəd yüksək texnologiyalı, son nəsil protezlərlə təmin edilib. Ötən ildən Vətən müharibəsi iştirakçılarının müasir idman protezləri ilə təminatına da başlanılıb. Aktivlik və funksionallığı ilə seçilən yüksək texnologiyalı protezlərlə istifadəçi köməkçi vasitələr olmadan sərbəst, sabit, inamlı hərəkət imkanına malik olur. Bu protezlərlə sosial həyata daha tez və rahat inteqrasiya edir, hətta idmanla məşğul olaraq idman yarışlarında da iştirak edə bilər.

ŞƏHİD AİLƏLƏRİ, MÜHARİBƏ İLƏ ƏLAQƏDAR ƏLİLLİYİ OLAN ŞƏXSLƏRİN MƏNZİLLƏ TƏMİNATI - 6 072 MƏNZİL VƏ FƏRDİ EV

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm Zəfər əldə etdiyi 44 günlük Vətən müharibəsindən sonrakı dövrdə dövlət başçısının tapşırıqları əsasında şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı həyata keçirilən genişmiqyaslı sosial dəstək paketinin icrası uğurla davam etdirilir. Şəhid ailələri üzvləri və müharibə veteranları olan 105 min şəxsə 118 min aylıq sosial ödəniş, 23,2 min şəxsə birdəfəlik ödəmə təyin olunub. Şəhid ailələri, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin mənzillə təminatı proqramı 5 dəfə genişləndirilib, onlara 6 072 mənzil və fərdi ev, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 528 avtomobil təqdim edilib.

Şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 11 min şəxsə 65,6 min sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidməti göstərilib. Statistik rəqəmlərə istinadən deyə bilərik ki, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 2 173 şəxs 58,7 min reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 476 şəxs 572 ədəd yüksək texnologiyalı müasir protezlərlə təmin olunub.

Şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 22 min şəxsin məşğulluğu təmin edilib, o cümlədən 10,6 min şəxs özünüməşğulluq proqramına cəlb olunub. Postmüharibə dövründə qeyd olunan sosial dəstək paketi 128 min şəxsi əhatə edərək, onlara dəstək yönümlü 350 min xidmət göstərilib.

Bütün bu və ya digər tədbirlərlə yanaşı, indiyədək 4133 nəfər Vətən müharibəsi iştirakçısına əlillik təyin edilib. Əlillik təyinatı aparılmış şəxslərin hər birinə proaktiv qaydada sosial ödənişlər təyin olunaraq ödənilib. Əlilliyin qiymətləndirilməsi sahəsində obyektivliyin və şəffaflığın, ədalətli yanaşmanın təmin olunması daim diqqətdə saxlanılır. Bu kateqoriyadan olan şəxslərin operativ şəkildə əyani müayinə olunmaları üçün ən müasir diaqnostik, instrumental, laborator avadanlıqlarla təchiz edilib. Qiymətləndirmə prosesində şəffaflığın təmin olunması üçün əyani müayinələrin foto və videoçəkilişləri də aparılır.

Cənab Prezident çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, "Biz bu müharibəni şəhidlərimizin canı-qanı bahasına, hərbiçilərimizin rəşadəti hesabına, dövlətimizin siyasəti hesabına qazanmışıq". Bu gün vətən torpaqlarının azad olunmasında sağlamlığını itirənlər və şəhid olanların ailələri dövlətimiz tərəfindən diqqət və qayğı ilə əhatə olunub. Azərbaycan dövləti və xalqı üçün əlbəttə ki, hər bir hərbiçi əzizdir və dəyərlidir.

Şəhid övlədlərinin təhsil haqları dövlət tərəfindən ödənilir, şəhid ailələrinə güzəştli ipoteka kreditləri, torpaq sahələri, onlara müavinət, pensiya ilə yanaşı Prezident təqaüdü verilir. Göründüyü kimi, Azərbaycan Zəfər qazandıqdan sonra dövlətimizin şəhid ailələrinə, qazilərə hərtərəfli dəstəyi, onların bütün ehtiyaclarının qarşılınması, problemlərinin həlli, sosial təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir.

Şəhid ailələrinə, qazilərimizə diqqət və qayğı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətin mühüm istiqamətlərindən biridir. Bütün görülən tədbirlər respublikamızın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə yənilməz rəşadət və misilsiz vətənpərvərlik nümunəsi göstərən vətən oğullarımıza və onların ailələrində dövlətin qayğısı və həssas yanaşmasının göstəricisidir.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

İyulun 17-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) İdarə Heyətinin növbəti iclası keçirilib. YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov iclasın gündəliyi haqqında məlumat verib.

İclasda ilk olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş növbədənəkar seçkilərlə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən deputatlığa namizədlərin irəli sürülməsi məsələsinə baxılıb.

Tahir Budaqov qeyd edib ki, Azərbaycan müasir dövlətçilik tarixinin mühüm nailiyyətlərlə zəngin olan şərəfli bir dövrünə uğurla yekun vuraraq yeni dövrə qədəm qoymuşdur: "Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi və 2023-cü ildə bir günlük lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində qazandığımız möhtəşəm qələbələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin, konstitusiyaya quruluşunun bərpasını və üçrəngli bayrağımızın işğaldan azad edilmiş bütün ərazilərimizdə ucaldılmasını təmin etmişdir. Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin ölkəmizin sosial-iqtisadi tərəqqisinə, hərbi gücünün və müdafiə qabi-

YAP İdarə Heyətinin iclası keçirilib

müasir dövlətçilik tarixinin olduqca mühüm bir dönəmində qarşıda duran strateji əhəmiyyətli hədəflərin reallaşdırılması üçün ölkənin ali qanunverici orqanı olan Milli Məclisin üzərinə də böyük vəzifələr düşür. Belə bir tarixi mərhələdə parlamentdə təmsilçiliyin şərəfli, eyni zamanda, məsuliyyətli olduğu vurğulanıb, göstərilən yüksək etimada görə Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevə dərin minnətdarlıq ifadə olunub.

Bundan sonra seçki komissiyalarının tərkibinə təklif olunan məşvərətçi səs hüquqlu üzvlər, seçki dairə və məntəqələrində səsvərmə günü müşahidə aparacaq şəxslərlə bağlı məsələyə baxılıb və onların siyahıları təsdiq edilib.

İclasda yekun vuran YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov namizədlərə uğurlar arzulayaraq ölkə başçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin onlara göstərdiyi yüksək etimadı doğrultmaq üçün səylərini əsirgəməyəcəklərinə, yeni dövrdə qarşıda duran vəzifələrin icrasını üçün var gücü ilə çalışacaqlarına əminliyini ifadə edib.

Tahir Budaqov qeyd edib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası bu zamana qədər Azərbaycanın yüksəlişində və çox mühüm tarixi

liyyətinin yüksəlməsinə, beynəlxalq aləmdə mövqeyinin möhkəmlənməsinə, milli və regional təhlükəsizliyin təmin olunmasına hədəflənmiş uzaqgörən siyasəti sayəsində istər ölkə daxilində, istərsə də bütövlükdə bölgədə yeni reallıqlar yaranmış və ölkəmizin qarşısında yeni perspektivlər açılmışdır".

YAP Sədrinin müavini vurğulayıb ki, 2024-cü ilin fevral ayında keçirilmiş Zəfər seçkisində xalqın mütləq əksəriyyəti Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevi dəstəkləməklə həyata keçirilən siyasətə,

Heydər Əliyev yoluna dərin inamını bir daha nümayiş etdirmişdir: "Hazırda ölkəmiz daha bir mühüm ictimai-siyasi proses ərəfəsindədir. Müstəqillik tariximizdə ilk dəfə olaraq 2024-cü il sentyabrın 1-də ölkəmizin bütün ərazisində Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilər keçiriləcəkdir. Ölkəmizin siyasi sistemində aparıcı rola malik Yeni Azərbaycan Partiyası bu seçkilərə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əldə etdiyimiz möhtəşəm ümumxalq Zəfərindən sonra yaranmış reallıqlardan irəli gələn hədəflərlə qatılır".

Sonra Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş növbədənəkar seçkilərlə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən deputatlığa namizədliyi irəli sürülmüş şəxslərin siyahısı elan edilib və müzakirələrdən sonra təsdiq olunub.

YAP Sədrinin müavini Əli Əhmədov, partiyanın İdarə Heyətinin üzvləri Hikmət Məmmədov, Tahir Mirkişili, Bahar Muradova, Anar İsgəndərov, Elmar Qasimov, Eldar İbrahimov, Azər Badamov və Kamal Cəfərov çıxış edərək bildiriblər ki, Azərbaycanın

nailiyyətlərin əldə edilməsində müstəsna rol oynamış, bundan sonra da ölkəmizin tərəqqisi naminə reallaşdırılacaq strateji kursa - Heydər Əliyev yolunun davamçısı olan cənab İlham Əliyevin məqsədyönlü və uzaqgörən siyasətinin həyata keçirilməsinə öz töhfələrini verəcəkdir: "İnanırıq ki, sentyabrın 1-də keçiriləcək növbədənəkar parlament seçkiləri xalqın Yeni Azərbaycan Partiyasına inamının növbəti ifadəsi, Heydər Əliyev yoluna sədaqətinin və Prezident İlham Əliyevin Zəfər yürüşünün davamına birmənalı dəstəyinin təsdiqi olacaqdır".

İzabella Kaloi: "Fransa dövlətinin hüquqlarımızı tapdalaması yolverilməz və qəbuledilməzdir"

Mayın 13-dən bəri Yeni Kaledoniya-da yaşananları hamı bilir. Azərbaycana gəlmək, bu qurultayda iştirakımızın məqsədi Fransa dövlətinin bizə qarşı aktlarının qəbuledilməz olduğunu qətiyyətlə bildirməkdir. Biz bunu sət kildə qınayırıq. Burada əsasən irqçi polislərdən söhbət gedir. Yazılan hesabatlar, insanların bu barədə dedikləri hələ də reallığa çevrilmir. Nəticə olaraq insanlara qarşı düzgün hərəkət edilmir, hazırkı vəziyyətdə regionda qarşidurmalar, yanlışlar baş verir. İllərdən bəri yaranmış problemlər gündən-günə daha geniş vüsət alır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Yeni Kaledoniya Konqresinin üzvü İzabella Kaloi Fransa müstəmləkəçiliyindən əziyyət çəkən Korsika, Melaneziya, Polineziya, Karib və Antil adalar qrupundan olan 15-dən çox siyasi partiya və müstəqillik hərəkatlarının rəhbər şəxslərinin iştirakı ilə Bakıda keçirilən birinci Qurultayda çıxışı zamanı söyləyib.

İ.Kaloi bildirib ki, bununla bağlı keçirilən tədbirlər, əlbəttə, məsələni kökündən həll etmir. "Demək istərdim ki, biz repressiyaya məruz qalmışıq. Bütün bunların yaranma səbəbi çox təəssüf ki, bizim səsvərmə hüquqlarımızın ləğv edilməsidir. Bunu Fransa dövləti edib, hüquqlarımızın tapdalınması yolverilməz və qəbuledilməzdir. Biz bununla bağlı məlumat verdik, təkliflər hazırladıq və əksəriyyət də bu təklifə müsbət yanaşdı. Amma Fransa dövləti bizi dinləmək istəmədi. Ümumiyyətlə, səsvərmə hüququnun dondurulması qərarı seçicilərə, mədəniyyətimizə və müqəddəratımıza qarşı olmaq deməkdir", - deyərək İzabella Kaloi əlavə edib. O qurultayın təşkilinə görə bir daha Bakı Təşəbbüs Qrupuna təşəkkürünü bildirib.

XİN: "Azərbaycan və Rumıniya arasında strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsi ilə bağlı müzakirələr aparılıb"

Buxarest şəhərində Azərbaycan Respublikasının və Rumıniyanın Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələrin növbəti raundu keçirilib. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyindən bildirilib ki, nümayəndə heyətinə nazir müavini Fariz Rzayev, Rumıniya nümayəndə heyətinə dövlət katibi Ana Kristina Tinka rəhbərlik edib.

Siyasi məsləhətləşmələr zamanı Azərbaycan və Rumıniya arasında strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsi, siyasi, iqtisadi, energetika, nəqliyyat və humanitar sahələrdə, o cümlədən beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti və inkişaf perspektivləri, ölkəmizin təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən strateji enerji və nəqliyyat layihələri ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Cari ilin noyabr ayında Azərbaycanın ev sahibliyi edəcəyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) hazırlıq və görülməli işlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb və bu mötəbər tədbirin iki ölkə arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yeni imkanlar yaradacağı bildirilib.

Görüşdə postmüharibə dövründə bölgədəki vəziyyət, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normalaşdırılması, Azərbaycan tərəfindən bölgədə davamlı sülhün bərqərar olunması istiqamətində atılan addımlar, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə mina problemi, orada həyata keçirilən genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verilib.

Tərəflər arasında, həmçinin regional və beynəlxalq məsələlər, eləcə də birgə maraqlı kəsb edilən digər mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Səfər zamanı F.Rzayev, həmçinin Rumıniyanın digər rəsmi şəxsləri ilə görüşüb, eləcə də beyin mərkəzlərinin nümayəndələri ilə keçirilən tədbirdə çıxış edib.

Dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, bəzi ölkələr hansısa münaqişənin aradan qaldırılması, sülh şəraitinin bərqərar olması üçün qətiyyətlə çalışırlar. Əksinə, ABŞ kimi bir ölkənin təmsalında dünya dövlətlərinin bəziləti əmin-amanlığın hökm sürməsinə qətiyyətlə maraqlı görünmələr. Əks halda, işğalçılıq dövlət siyasəti olaraq qəbul edən Ermənistan kimi bir ölkə ilə hərbi təlimlərə maraqlı belə göstərilməzdi və bunun əvəzinə həmin ölkə sülhə təhrik edilirdi. Amma görünən odur ki, Amerika Birləşmiş Ştatları indi də Ermənistanla birgə hərbi təlimlər keçirməklə, sadəcə olaraq, regionda vəziyyətin gərginləşdirilməsinə maraqlı göstərir.

Hegemonluq iddiasında olan bir ölkənin rüsvayçı məğlubiyyətlə qarşılaşan bir ölkə ilə hərbi təlimlər keçirməsi olduqca gülüncdür

Qonşu ölkənin ərazilərini işğal edən, 30 ilə yaxın, az qala əsrin üçdə birinə yaxın müddət ərzində həmin əraziləri işğal altında saxlayan bir ölkə ilə hərbi təlimlər keçirmək kimin nəyinə lazımdır? Azərbaycan ərazilərinə vəhşicəsinə soxulanlarla, qonşu ölkənin ərazisini zəbt edənlərlə, əhalisinə qarşı soyqırımlar törədənlərlə ABŞ niyə hərbi təlim keçirməlidir? Bəlkə amerikalılar erməniləri daha da təciblə etmək niyyətindədirlər ki, daha qəddarcasına, daha böyük vandallıqla hərəkət etsinlər? Əks halda, amerikalılar haylara hansı təlimi keçmək fikrində ola bilərlər axı? Hərbi təlim adı altında işğalçılara daha böyük təcübə qazandırmaq fikri var amerikalıların? Rəsmi Vaşinqtonun belə təlimlərlə bağlı fikri, niyyəti nədir axı? Dünyanın ən güclü ordularından birinə sahib olan ABŞ, Cənubi Qafqazın ən cılız, ən zəif, hətta fərarilər yığınınından ibarət olan, rüsvayçılıqla dolu olan, rəzil vəziyyətdəki məğlub Ermənistan silahlılarıyla ilə hansı niyyətlə hərbi təlim keçə bilər? Bunun adını nə qoymaq olar və amerikalılar özləri bu barədə hansı qənaətdədirlər? Suallar, əlbəttə ki, çoxdur və hər biri də, göründüyü kimi, məntiqlidir. Amma bu suallara amerikalılar özləri cavab verməlidirlər. Heç olmasa özləri üçün bir qənaətə gəlməli idilər və düşünmək lazım idi ki, dünyaya hegemonluq etmək iddiasında olan bir ölkənin çox rüsvayçı məğlubiyyətlə qarşılaşan, dünyada məğlub tərəf kimi tanınan bir ölkə ilə hərbi təlimlər keçirməsi olduqca gülüncdür. Bəli, gülüncdür, amma gülünc olmaqla yanaşı, həm də bu təlimlər heç də ələ-belə, səbəbsiz ola bilməz. Heç şübhəsiz ki, bu təlimləri keçirməkdə də bir məqsəd var və ABŞ kimi bir ölkə belə bir təlimlərə hansısa səbəbdən, nəyə görə isə, özü də məhz sülh gündəliyinin ortada olduğu bir dövrdə əl atıb və görünür, bu təlimlər nəyə isə hesablanıb. Amma nəyə hesablanırsa, deyərək hər kəs haqlı olaraq düşünməkdədir.

Hayların böyük əksəriyyəti belə amerikalılar qədər "canfəşanlıq" etmirlər

Maraqlıdır ki, ABŞ məhz Ermənistanla təlimi kimə qarşı keçirmək niyyətindədir? Həmin təlimlər kimə qarşı keçirilir? Axı amerikalılar üçün də, haylar üçün də şərti düşmənlər belə yoxdur, müharibə də çoxdan bitib və ortada sülh gündəliyi var. İndi hansı üzvlə və hansı əsasla sülhə mane olmaq istəyinə düşüblər axı? Heç Ermənistan rəhbərliyi özü belə, hayların böyük əksəriyyəti belə amerikalılar qədər "canfəşanlıq" etmirlər. Bəli, işğalçı ölkədə revanşist qüvvələr var və onlar hələ də hansısa axmaq iddia ilə çıxış edirlər. Yəni, sülh gündəliyini qətiyyətlə qəbul etmək istəməzlər və özlərinə mənsub olmayana ağıllarına belə sığışmayan şəkildə geri almaq iddiası ilə çıxış etməkdədirlər. Amma bununla belə hərbi yöndə bununla bağlı qətiyyətlə

ABŞ-Ermənistan təlimlərinin PƏRDƏARXASI

kirlər səsləndirmirlər və toqquşmadan çəkindikləri, qorxuqları da dərhal görünür. Daha dəqiq desək, nə istediklərini özləri də bilmədən hansısa ağılsız iddia ilə çıxış etsələr də hərbi məsələlər barədə spekulasiyalara belə cürət edə bilmirlər. Məsələ burasındadır ki, onlar belə bir şəkildə ehtiyat etdikləri, hərbi məsələlərdən çəkindikləri halda, ABŞ məhz hərbi təlimləri gündəmə gətirir və Ermənistanla belə bir təlimlərə başlayırsa, deməli, ortada başqa çirkin niyyətlər var. Nədən ibarət ola bilər bu niyyətlər və nəyə nail olmaq fikrinə düşə bilər amerikalılar? Həqiqətən də maraqlıdır və buna görə də diqqəti cəlb edir.

Əslində, revanşist fikirlərin ortada olduğu bir ölkədə, bir cəmiyyətdə hərbi məsələlərlə bağlı istənilən addım, istənilən hərbi tədbir, ələlxüsus da hərbi təlimlər aranı qızıqdırmaq deməkdir. İndi amerikalılardan soruşmaq lazımdır ki, onlar Ermənistanı Azərbaycanla münaqişəyə qızıqdırmaq üçün niyə əldən-ayaqdan gedirlər? Bundan onlar nə kimi fayda görürlər ki, hərbi təlimlər adı altında bir çox revanşistləri niyə münaqişəyə, müharibəyə sövq edir, həvələndirirlər? Axı ermənilər üçün, haylar üçün istənilən anda münaqişə törətmək, aranı qarışdırmaq, tərxiatlarla əl atmaq heç də çətin deyil və belə bir toplumu həvələndirməklə yəqin ki, nəyə isə nail olacaqlarını düşünənlər var. Hər halda, nəyə ümid etdikləri, nə istedikləri əvvəlcədən təxmin edilə bilər.

Amerikalıların okaeanın o tayından gəlmələri, təlim adı altında regiona burun soxmaları səbəbsiz deyil və ortada çirkin niyyət var

Ən maraqlı məqamlardan biri odur ki, ermənilər artıq vəziyyətləri ilə, məğlubiyyətləri

ilə barışdıqları halda, amerikalılar, fransalılar nədənsə atılıb ortaya düşüblər və revanşistləri qızıqdırmaq məşğuldurlar. Ərazilərimizi tərk edən və gedib İrəvanın küçələrində toplaşan, Ermənstanda məskunlaşan haylar susduqları halda, bununla barışdıqları halda, başda ABŞ olmaqla, həm də Fransa ermənilərin Qarabağa qayıtması məsələsini davamlı olaraq qaldırır və bu qızıqdırıcı məsələni gündəmə saxlamaq üçün bütün vasitələrə əl atırlar. Nəyə görə işğalçı ölkəyə silah verdiklərini də izah belə etmələri mümkün deyil. Terrorçuya, tərxiatçıya, işğalçıya silah vermək ancaq aranı qızıqdırmaq kimi başa düşülə bilər. Bəs niyə aranı qızıqdırmaq lazım gəlir və amerikalıların nəyinə lazım gəlir aranı qızıqdırmaq? Belə bir şəkildə həvələndirmə ilə, aranın qızıqdırılması ilə, yeni münaqişələr törədilməsi ilə, müharibələrə rəvac verməklə, ən azından sülhə mane olmaqla hansısa bir məqsədin güdüldüyü təklif edilə bilər. Əks halda, ABŞ kimi bir ölkə burnunu Cənubi Qafqazın ən zəif, rəzil, eyni zamanda rüsvayçı məğlubiyyətlə qarşılaşan və bütün dünyada gülünc vəziyyətdə olan ölkəsi ilə hərbi təlimlərə başlamazdı. Əgər belə bir təlimlərə başlanılıbsa, deməli, okaeanın o tayından boş yerə gəlməyiblər və səbəbsiz yerə də təlim adı altında regiona burun soxmayıblar.

İllərdir ki, Metsamor adlı bir bəlanın region üçün dəhşətli bir faciə vəd etdiyinə də ABŞ məhəl qoymur. Ermənistanla yeni nüvə reaktoru yaradan amerikalılar onsuz da bütün region üçün təhlükə mənbəyi sayılan Metsamoru daha da gücləndirirlər. Belə görünür ki, ABŞ öz maraqlarını güdür və heç nəyi nəzərə almaq fikrində deyil. Vaşinqton üçün Cənubi Qafqazın təhlükəli vəziyyətdə olması heç zərər qədər də maraqlı görünmür. Yeni nüvə reaktoru yaradan amerikalılar Ermənistanın seysmik zonada yerləşməsini də göründüyü kimi, heç hesaba da almırlar. Özünü dünyanın guya "qayğıkeşi",

eyni zamanda "qoruyucusu" kimi göstərməyə çalışan, belə də təqdim edən ABŞ üçün deyəsən nüvə qaçaqmalçılığı kimi problemlər belə nəzərə alınmır. Ona görə nəzərə alınmır ki, amerikalılar öz maraqlarını qoruyurlar və bu maraqlar da Cənubi Qafqazda özlərinə lazım olan vəziyyəti yaratmaq və beləliklə də regiona burun soxmaqdan ibarətdir. Məhz bu maraqlar naminə bütün normalar, prinsiplər belə zərər qədər nəzərə alınmır. Rəsmi Vaşinqton regiona soxulmaq üçün ilk növbədə sülhün qarşısını almağa çalışır və bu yolda istənilən addımlar, hətta Ermənistanla hərbi təlimlər belə qəbul edilən hesab edilir. Həmin təlimlər aranı qızıqdırılan məqam hesab olunduğu halda, amerikalılar bunu nəzərə belə almırlarsa, əksinə, daha da həvələ təlimlərə qatılırlarsa, deməli, onların niyyəti bellidir. Belli olan odur ki, bir tərəfdən sülh çağırışı edən Amerika o biri tərəfdən belə addımlar atmaqla, sadəcə olaraq, öz maraqları, öz çıxarları naminə, Cənubi Qafqaza soxulmaq üçün region ölkələri arasında nifaq toxumu səpmək, aranı qızıqdırmaq, daim vasitəçi rolunda çıxış etmək niyyətindədir. Hətta, ABŞ özünün bəzi təhrikçiliyi ilə ermənilərin rusları bölgədən uzaqlaşdırmalarına da nail olmaq fikrindədirlər və həmin hərbi təlimlərdə amerikalıların bir niyyətləri də budur. Yəni, rusların da bölgədən uzaqlaşdırılması amerikalıların planlarının daha bir istiqamətidir və görünür, haylar da bu planın gerçəkləşməsinə öz töhfələrini verməkdən çəkinmək istəməzlər. Hər halda, rusları da qızıqdırılan, məsələn, Mariya Zaxarovanın təmsalında Rusiya rəsmilərini bununla bağlı müvafiq bəyanatlar verməyə vadar edən də budur. Amma nə rəsmi Vaşinqton, nə də İrəvan buna məhəl qoymaq niyyətində görünmür və bu vəziyyət getdikcə diqqəti daha da çox cəlb etməyə başlayır, daha təhlükəli şəraitə zəmin yaradır.

İnam Hacıyev

Bu gün cəmiyyətimizin bütün təbəqələrində müzakirə olunan, diskussiyalar yaradan

esas mövzu sentyabrın 1-də keçirilməsi planlaşdırılan növbədənəkar parlament seçkiləridir. İctimaiyyətin seçki məsələsinə xüsusi diqqət ayırması öz talelərinə, eləcə də dövlət maraqlarına önəm verdiklərini göstərir. Təbii ki, cəmiyyətin seçimi bu dəfə də Cənubi Qafqazın lider partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyasının irəli sürdüyü namizədlər olacaq. Çünki xalq inam və etimad yeri olan YAP-a xüsusi rəğbət nümayiş etdirir. Həm də YAP Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin qurucusu olduğu və Fətəh Sərkərdə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi partiyaadır. Digər tərəfdən YAP parlament seçkilərinə özünün ən layiqli, ölkə üzrə böyük nüfuz və hörmət sahibi olan şəxslərin namizədliyini irəli sürür. Bu dəfə də tanınmış, böyük dövlətçilik təcrübəsi olan şəxslərin namizədlikləri irəli sürülüb. Yeni Azərbaycan Partiyasının iyulun 17-də keçirilən İdarə Heyətinin iclasında 2024-cü il sentyabrın 1-də keçiriləcək parlament seçkilərində iştirak edəcək namizədlərinin adlarını təsdiqləyib. Siyahıya nəzər yetirdikdə bir daha aydın olur ki, namizədlər sayılıb-seçilən, tanınmış şəxslərdir. Təbii ki, onların hər biri Milli Məclisin üzvü olmağa layiqdirlər. Bu və digər amilləri nəzərə almaqla demək olar ki, parlament seçkilərinin qalibi Yeni Azərbaycan Partiyası olacaq. Bunu demək üçün kifayət qədər əsaslarım var. Fakt ondan ibarətdir ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev siyasətinin qurucusu olduğu və Azərbaycanın inkişafına ənənəli töhfələr verən partiyaadır. Xalqın partiyası adını alan YAP Ümummilli Lider Heydər Əliyevin parlaq ideyalarının daşıyıcısı kimi cəmiyyətdə aparıcı rolunu gündəngünə daha da möhkəmləndirməkdədir. Hazırda Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizdə ən güclü, ən monolit siyasi təşkilatdır və nüfuzuna görə onunla müqayisə edilə biləcək siyasi təşkilat mövcud deyil. Xalq YAP-a böyük inam və etimad bəsləyir. Bu baxımdan da 1993-cü ildən bu günə qədər ölkəmizdə keçirilən bütün prezident, parlament və bələdiyyə seçkilərinin qalibi YAP olub. Bu qələbələr YAP-ın cəmiyyətdə böyük nüfuzla malik partiya olduğunu göstərir. Qazanılan uğurların davamlı olacağı şübhəsizdir. Çünki Ulu Öndərimizin əsasını qoyduğu və Prezidentimiz İlham Əliyevin davam etdirdiyi xeyirli, gərəkliliyi bunu deməyə əsas verir. Fətəh Sərkərdə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin ən qabaqcıl nümayəndələrini öz sıralarında birləşdirərək müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulması yolunda geniş, çoxşaxəli fəaliyyət göstərir.

YAP qələbələr partiyasıdır

Hazırda Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında 750 mindən çox insan birləşir. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Yeni Azərbaycan Partiyası dünyanın, bu günün və gələcəyin partiyasıdır". Reallıqlara əsasən demək olar ki, Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində ölkəmizdə genişmiqyaslı quruculuq abadlıq işləri həyata keçirilmiş, sosial iqtisadi sahədə nailiyyətlər qazanılmış, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin azadlığına qovuşması təmin edilmişdir. Son 20 il ərzində Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 40 dəfə artmışdır, Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları isə 67, 8 milyard ABŞ dolları təşkil edir. Ötən 20 il ərzində Bakı - Tbilisi - Ceyhan, Bakı - Supsa, Bakı - Novorossiysk neft və Bakı - Tbilisi - Ərzurum neft-qaz sektoruna 30 milyard ABŞ dollarından artıq sərmayə cəlb edilmiş, geniş ixrac infrastrukturunu yaradılmış və ölkəmiz regionun ən mühüm tranzit mərkəzinə çevrilmişdir. Xarici investisiyanın ölkə iqtisadiyyatına cəlb edilməsi nəticəsində Dövlət Neft Fondunun valyuta ehtiyatları dəfələrlə artmışdır. Təbii ki, maliyyə daxil olunmaları müxtəlif sosialyö-

Yeni Azərbaycan Partiyası zəfər seçkisinə hazırlaşır

YAP sentyabrın 1-də keçiriləcək parlament seçkilərində növbəti qələbəsini yazacaq

nümlü layihələrin icrasına, əhalinin sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşmasına, yeni iş yerlərinin artmasına xidmət edir. Beynəlxalq maliyyə fondlarının gəldikləri qənaətdə və açıqladıkları illik hesabatlarla görə, Azərbaycan dünyada ən sürətli tempiylə inkişaf edən dövlətdir. Azərbaycanın iqtisadiyyatı 3,2 dəfə, qeyri-neft sektoru 2,8 dəfə, sənaye istehsalı 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,7 dəfə artıb, qeyri-neft ixracı 4,1 dəfə artıb. Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 1,8 milyard dollardan 46 milyard dollara çatdırılıb. Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabətqabiliyyətliliyinə görə dünya miqyasında 35-ci, ümumi infrastrukturun inkişafına görə isə 26-cı yerdə qərarlaşıb. Son 20 ildə ölkədə minlərlə məktəb binası tikilib və ya yenidən qurulub, geniş bazaya malik təhsil infrastrukturunu yaradılıb, dörd mindən çox məktəb kompüter avadanlığı ilə təmin edililib. Ölkədə səhiyyə islahatları da uğurla reallaşır. Bu gün təkə paytaxtda deyil, bölgələrdə də müasir və ən qabaqcıl tibb avadanlığı ilə təchiz olunmuş müalicə-diaqnostika mərkəzləri, xəstəxanalar tikildi, mövcud səhiyyə ocaqları əsaslı şəkildə yenidən quruldu, bölgə sakinləri birbaşa yerlərdə müalicə olunmaq imkanı qazandı.

Bundan sonra da dünyanın müxtəlif parlamentləri ilə əlaqələr genişlənəcək

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev şəhid ailələri, müharibə veteranları və əlillərinə daim xüsusi qayğı ilə yanaşır. Şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə dövlət hesabına 5500-dən çox fərdi ev və mənzil, 6 mindən çox minik maşını verilib. Şəhidlərin və rəsələrinin maddi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə onlara dövlət tərəfindən 11 min manat vəsait verilməsi həyata keçirilib. BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin tətbiqi haqqında Azərbaycanın könüllü məruzəsinin qiymətləndirilməsində Prezident İlham Əliyev tərəfindən təstiqlənmiş "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası uzunmüddətli milli istəkləri, sərmayəçilər üçün imkanları və bu məqsədlər bərsində əsas məsələləri əks etdirən strategiya kimi təsvir olunmuşdur. Beynəlxalq təşkilatlarla və ayrı-ayrı ölkələrlə geniş və əhatəli əlaqələr quran Azərbaycan bununla dünyada ən etibarlı tərəfdaş ölkə olaraq tanınır və qəbul edilir. Məhz bu etibarın və inamın nəticəsi olaraq Azərbaycanın 2011-ci ildə 155 dövlətin dəstəyi ilə BMT Təhlükə-

sizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilmişdir. Ölkəmizin 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etməsi dövlətimizin beynəlxalq miqyasda nüfuzunu və qüdrətini göstərir. Azərbaycanın Sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatı ən dinamik inkişaf dövrünü yaşamışdır. Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin və Gənclər Təşkilatının təsis olunması Azərbaycanın prinsipli fəaliyyətinin nəticəsidir. Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən konfransında Prezident İlham Əliyev Parlament Şəbəkəsinin əhəmiyyətindən danışarkən demişdir: "Azərbaycan parlamentinin səkkiz il ərzində sabiq bir üzvü olaraq, sizin sabiq həmkarınız olaraq mən parlament diplomatiyasının və parlamentlərarası münasibətlərin necə əhəmiyyət kəsb etdiyini yaxşı bilərəm. Əminəm ki, parlament şəbəkəmiz təkə ölkələrimiz arasında həmrəyliyə töhfə verməyəcək, eyni zamanda, dünyanın müxtəlif parlament təşkilatları ilə sıx iş münasibətləri quracaq".

Azərbaycanın adı dünyanın aparıcı dövlətləri siyahısındadır

2018-ci il oktyabrın 11-də keçirilən növbəti prezident seçkilərində Cənab İlham Əliyevin yenidən Prezident seçilməsi bir daha xalqımızın Ona inandığını, etimad və etibar etdiyini, daxili və xarici siyasətini dəstəklədiyini göstərir. Xalqın dəstəyi, ordunun qüdrəti, Müzəffər Ali Baş Komandanın Sərkərdəlik məharəti işğal altında qalan torpaqlarımızın azad edilməsini hədəflədi. Bir zaman ən adi silahları xaricdən alan Azərbaycan 2005-ci ildə yaradılmış Azərbaycan Respublikası Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin hesabına özü müasir silah və texnika istehsal etməyə başladı. Nazirliyin müəssisələrində 1200 adda hərbi təyinatlı məhsul istehsal edilir. Beynəlxalq reytinglərə görə, Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri hazırda dünyada ən güclü 50 ordu sırasında yer tutur. Azərbaycan Ordusu öz gücünü və döyüş qabiliyyətini 2016-cı ilin aprelində həm düşməne, həm də dünyaya nümayiş etdirdi. Azərbaycan tarixinə zəfər səhifələrindən biri kimi daxil olmuş Aprel döyüşlərində qəhrəman ordumuz Ermənistanın təxribatına cavab olaraq keçirdiyi əks-hücum əməliyyatı nəticəsində Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarının ərazilərinin bir qismini, ümumilikdə 2 min hektardan çox torpağı işğalçılardan təmizləyərək böyük bir əraziyə nəzarəti ələ aldı. Bu

döyüşlərin ən mühüm yekunu Lələtəpə yüksəkliyinin azad olunması və bununla da Coçuq Mərcanlıının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi oldu. 2018-ci ilin may ayında isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının 11 min hektardan çox ərazisi, o cümlədən Şərur rayonunun Günnüt kəndi düşməndən azad edildi, dövlət sərhədi boyunca əlverişli yüksəkliklər ələ keçirildi, Yerevan-Gorus-Laçın yolu nəzarətə götürüldü. 2020-ci ilin sentyabrın 27-dən başlayan Vənanın müdafiəsi, düşmənin yerində oturdulara işğal altında olan torpaqların azad edilməsi uğurunda "Dəmir yumruq" əməliyyatı Azərbaycanın Şanlı Qələbəsi ilə başa çatdı. Müzəffər Ordumuzun 44 günlük savaşda 300-ə qədər kəndi, 5 şəhəri, 4 qəsəbəni, xeyli sayda strateji yüksəklikləri işğaldan azad etməsi noyabrın 10-da Azərbaycanın hərbi-siyasi Qələbəsinin və Ermənistanın kapitulyasiyasının təsdiqi olan Bəyanatın imzalanması ilə nəticələndi. Yenilməz Sərkərdə, Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı əsasında Qarabağın üreyi Şuşanın işğaldan azad edildiyi gün - 8 noyabr Zəfər Günü kimi təsis olundu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şuşanın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı xalqa müraciətində demişdir: "Mən bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Üreyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Bu gün şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şadıddır! Gözün aydın olsun Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun dünya azərbaycanlıları! Mən bu günlərdə dünya azərbaycanlılarından və Azərbaycanda yaşayan insanlardan minlərlə məktub alıram. Hər gün minlərlə məktub. Sadəcə olaraq, heylsilənirəm ki, bütün bu məktubları oxuya bilmirəm. Sadəcə olaraq, vaxt çatmır. Nə qədər gözəl sözlər, nə qədər böyük dəstək göstərilir. Bu gün biz bir daha bütün dünyaya sübut edirik ki, biz böyük xalqıq, biz məğrur xalqıq! Biz yenilməz xalqıq! Biz döyüş meydanında düşməne yerini göstəririk!". 30 il işğal altında olmuş torpaqlarımızın erməni vandallarından təmizlənməsi Prezident İlham Əliyevi böyük Sərkərdəlik məharətinin, diplomatik bacarığının nəticəsi idi. Xalq Fətəh Sərkərdəyə öz təşəkkürünü, minnətdarlığını 7 fevral 2023-cü ildə keçirilən prezident seçkilərində yenidən Onun Prezident seçilməsinə dəstək verməklə nümayiş etdirdi. Bundan sonra Azərbaycanın sosial-iqtisadi uğurları və beynəlxalq aləmdə nüfuzu daha geniş xarakter almağa başladı. Ölkəmizin dünyanın ən böyük və mühüm dövlətlərarası tədbirlərindən biri olan COP29-a ev sahibliyi etməsi də şübhəsiz ki, Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasətinin növbəti parlaq qələbəsidir. Azərbaycan global problemlərdən biri olan iqlim dəyişmələrinə qarşı səyləri səfərbər etmək və bu mübarizəyə töhfə verməklə dünyanın diqqət mərkəzində olacaq. 2023-cü ilin dekabrın 15-də BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının - COP29-un gələn il ölkəmizdə keçirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sədrliyi ilə keçirilən müşavirdə qeyd etdiyi kimi, ölkəmiz növbəti böyük uğura imza atıb: "Biz buna layiqlik, biz apardığımız siyasət nəticəsində dünya miqyasında çox güclü mövqelərə sahib olmuşuq. Azərbaycana beynəlxalq aləmdə olan hörmət günbəgün artır və biz bu hörməti öz əməlimizlə, işimizlə, siyasətimizlə qazanmışıq. Bizim müstəqil siyasətimiz, prinsipli mövqeyimiz, beynəlxalq hüquqa bağlılığımız, sədaqətimiz və eyni zamanda, ölkə ərazisində suverenliyin bərpə edilməsi bizə olan hörməti daha da artırdı". Bir sözlə, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən müdrük siyasət nəticəsində xalqın istək və arzusu olduğu bütün hədəflərə nail olub. Sentyabrın 1-də keçiriləcək azad, demokratik parlament seçkilərində YAP növbəti dəfə xalqın etimadını qazanmaqla müstəqil Azərbaycan tarixinə növbəti parlaq seçki zəfərini yazacaq.

İLHAM ƏLİYEV

Prezident İlham Əliyev daim çıxışlarında bu mühüm reallığı xüsusilə qeyd edir ki, enerji təhlükəsizliyi milli təhlükəsizliyin ayrılmaz hissəsidir. İdxaldan asılı olan ölkələr ən etibarlı və uzunmüddətli tərəfdaşlar və müqavilələr axtarırlar. Onlar Azərbaycanın siyasətində məhz bunu əldə edirlər. Bizim sözumüz imzamız qədər dəyərlidir. Bu etibar onilliklər ərzində qazanılıb. Bunun nəticəsidir ki, bu gün bərpaolunan enerji sahəsində növbəti sürətli inkişafın şahidiyik.

Dayanıqlı regional əməkdaşlıq zəruridir

Dövlət başçısı İlham Əliyevin bu fikirlərinin davamı olaraq bu il Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən 29-cu Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz - "Caspian Oil&Gas" və 12-ci Xəzər Beynəlxalq Enerjetika və Yaşıl Enerji - "Caspian Power" sergilərinin rəsmi açılış mərasimindəki çıxışında Türkiyənin energetika və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktar bildirdi ki, enerji təhlükəsizliyinə nail olmaq qarşımızda duran böyük məqsəddir. Həç bir ölkə bunu təkbaşına

Etibarlı tərəfdaş kimi nüfuzu artan dövlət

Azərbaycanın tərəfdaş, müəllif və təşəbbüscü kimi iştirak etdiyi bütün layihələrdə ölkəmin milli maraqları, dövlətin mənafeyi hər şeydən üstün tutulur

yeti baxımından MDB məkanında birinci olan Azərbaycanın iqtisadi uğurlarını təmin edən, regionda sülhün təminatı üçün səylərini artıran neft-qaz amilinin əhəmiyyəti bütün səviyyələrdə xüsusilə vurğulanır. Ölkə Prezidenti bildirir ki, biz öz enerji təhlükəsizliyimizi çoxdan təmin etmişik və bu gün başqa ölkələrin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində öz rolumuzu oynayırıq. Bu rol müsbət rəldir. Bunu bizim tərəfdaşlar qiymətləndirirlər. Azərbaycan heç vaxt öz enerji resurslarından başqa məqsədlər üçün istifadə etməmişdir. Bizim bu sahədəki fəlsəfəmiz və yanaşmamız ondan ibarətdir ki, enerji resursları əməkdaşlığı dərinləşdirməlidir, birliyi möhkəmləndirməlidir və əlbəttə ki, biz bu siyasəti apararaq öz milli maraqlarımızı təmin edirik. Bu gün həm bölgədə, həm dünyada bizim maraqlarımız təmin edilir.

Dünya əhəmiyyətli enerji layihələrinin reallaşdırılmasına və regional iqtisadi inkişafın aparıcı qüvvəsinə və Avratlantik məkanın enerji təhlükəsizliyinin təminatçısına çevrilən, iqtisadi artımın sürətinə görə dünyada dövlətləri arasında birinciliyini qoruyan Azərbaycanın inkişaf strategiyası qabaqcıl təcrübə kimi nümunə göstərilir. Enerji amili gündəlikdə prioritet məsələlərdən biri kimi dayanır. Enerji siyasətimiz dostluğa və əməkdaşlığa xidmət edir, millətləri, xalqları bir-birinə birləşdirir. Xarici

ölkələrə səfərləri zamanı Azərbaycanın iqtisadi imkanlarına diqqəti yönəldən, enerjinin nəql olunması sisteminin şaxələndirilməsində ölkəmizin rolunu xüsusilə vurğulayan, gerçəkləşməsi çoxlarına əfsanə kimi görünən layihələrin reallaşması üçün təşəbbüskarlığını artıran Prezident İlham Əliyev bu mövqeyi açıqlayır ki, Azərbaycanın tərəfdaş, müəllif və təşəbbüscü kimi iştirak etdiyi bütün layihələrdə xalqımızın milli maraqları, dövlətin mənafeyi hər şeydən üstün tutulmalıdır. Ölkəmizin iqtisadi və maliyyə imkanlarının artmasının, eyni zamanda, Azərbaycana olan inamın nəticəsidir ki, indiyədək BTC, BTƏ kimi neft-qaz kəmərləri ilə Türkiyədən keçməklə Avropa ölkələrinin enerji təhlükəsizliyinin təminatında iştirak edən Azərbaycan daha yeni-yeni layihələr reallaşdırmaqla ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu təsdiqləyir. Neft-qaz layihələrimiz, kəmərlərimiz Azərbaycanı dünya miqyasında çox önəmli enerji hasilatçısı kimi ciddi ölkəyə çevirib.

Yeganə Əliyeva

na əldə edə bilməz. Bunun üçün dayanıqlı regional əməkdaşlıq zəruridir. Regionda neft, qaz, bərpaolunan enerji sahələrində güclü potensial var. Birlikdə çalışmaq bu resurslardan daha səmərəli şəkildə faydalanma və bundan daha çox yararlanma bilirik.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasında əlaqələr bu baxımdan sıx əməkdaşlığa dair çox parlaq bir nümunə kimi qeyd edilir. Enerji sektoru qarşılıqlı əlaqələrimizin əsas dayacağına təşkil etməkdədir. Azərbaycan və Türkiyə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycan və Türkiyə regional inkişafın aparıcı qüvvəsinə çevrildilər. İllər keçdikcə əməkdaşlığın coğrafiyası genişlənərək beynəlxalq miqyas aldı. Bu gün dünyanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında əhəmiyyətli rol oynayan Cənub Qaz Dəhlizi çoxtərəfli əməkdaşlığın başlanğıcı kimi dəyərləndirilir. Bu layihənin əsas tərkib hissələrindən biri olan TANAP 2018-ci ilin iyun ayında istifadəyə verildə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bunu növbəti layihələrin müjdəçisi kimi dəyərləndirdi. Ümumilikdə Azərbaycan və Türkiyənin birgə hə-

yata keçirdikləri layihələr bu gün Qafqazdan Avropayadək bir çox ölkəyə qədər uzanır. Bu layihələr ümumilikdə dünyanın enerji xəritəsini yenidən tərtib edir.

İxracımızı şaxələndirəcəyik

Günümüzün bu çağırışını da xüsusilə qeyd etmək istərdik ki, Azərbaycanın bərpaolunan enerji mərkəzlərindən birinə çevrilməsi əsas hədəflərdəndir. "Biz Azərbaycanda bərpaolunan enerji mənbələrini öz enerji təhlükəsizliyimizin təmin olunması üçün inkişaf etdirmirik. Enerji təhlükəsizliyimizi hələ bir neçə il əvvəl təmin etmişik. Bu gün Azərbaycan nəinki öz enerji tələbatlarını təmin edir, o cümlədən xam nefti, neft məhsullarını, təbii qazı, neft-kimya məhsullarını və elektrik enerjisini ixrac edir. Bərpaolunan enerji ilə bağlı proqramımız tamamilə fərqli gündəliyə malikdir. Birincisi, bu onunla bağlıdır ki, nəhəng potensial var. İkincisi, biz onun sayəsində ixracımızı şaxələndirəcəyik. Əlbəttə ki, nəticədə iqtisadiyyatımızın yeni ekoloji təmiz sektoru yaranacaq" söyləyən Prezident İlham Əliyev bildirir ki,

Azərbaycanın neft, qaz, elektrik enerjisi ixracatçısı kimi mövqeyi möhkəmlənir.

Azərbaycanda ümumi iqtisadi artımdan danışarkən, enerji təhlükəsizliyi məsələsi öndə dayanır. Bu gün Azərbaycan öz enerji təhlükəsizliyini 100 faiz təmin edir. Həmçinin bir çox digər ölkələrin, o cümlədən Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin enerji təhlükəsizliyini təmin edir. Cənab İlham Əliyev hədəfləri açıqlayarkən bildirir ki, qazın, elektrik enerjisinin və neft-kimya məhsullarının ixracını böyük həcmdə artırmaq prioritetdir. Dövlət başçısı İlham Əliyev bu mühüm məqamı da diqqətə çatdırır ki, Azərbaycana etibarlı və uzunmüddətli, ədalətli niyəmləmə və qanunvericilik olan bazarlar lazımdır. Bu isə Avropa bazarıdır. Avropa istehlakçılarına isə əlavə enerji resursları mənbələri lazımdır. Bu baxımdan Azərbaycan Avropa İttifaqı tərəfindən töhfə verən tərəf kimi qəbul edilir. İnkaredilməz olan bu həqiqət də xüsusilə qeyd etməliyik ki, bu gün enerjini siyasətdən, iqtisadiyyatdan ayırmaq qətiyyəni mümkün deyil. Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində Azərbaycan tərəfdaşları ilə birgə iştirak edir. Azərbaycanın enerji sektorunda qazandıqı

uğurların xronologiyasına diqqət yetirsək gündəmə gətirdiyi hər bir layihəni uğurlu sonluqla başa çatdırdığını və Avropanın enerji təhlükəsizliyinə davamlı töhfələr verdiyini görürük. Əməkdaşlığın coğrafiyasının genişlənməsi Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş kimi artan mövqeyinin, rolunun təqdimatıdır. Dövlət başçısı İlham Əliyev bildirir ki, əgər əvvəlki dövrlərdə dediyim məsələlər öz həllini tapmasaydı, bu gün Cənub Qaz Dəhlizindən söhbət belə gedə bilməzdi.

Enerji resursları əməkdaşlığı dərinləşdirməlidir

Ümumilikdə son illərdə enerji layihələrinin coğrafiyasının genişləndirilməsi, şaxələndirmə siyasətinin iştirakçı dövlətlərin maraqları baxımından bir daha nəzərdən keçirilməsi, alternativ variantların gündəmə gətirilərək siyasi və iqtisadi əhəmiyyətinin beynəlxalq müzakirəyə çıxarılması bölgədə və dünya birliyində sabitliyin və əmin-amanlığın möhkəmlənməsinə geniş imkanlar açır. Rəqabət qabiliy-

Azərbaycanlılar sülh istəyir, bəs ermənilər?

Əcnəbi ekspertlərin rəyi

Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanması istiqamətində müsbət dinamikanı nəzərə alaraq Sosial Araşdırmalar Mərkəzi bu məsələ ilə bağlı ictimai rəyi aydınlaşdırmaq üçün əhali arasında sorğu keçirib. 2024-cü ilin iyununda keçirilən sorğunun nəticələrinə görə, "Siz Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasının tərəfdarısınız mı?" sualına respondentlərin 83,8%-i "bəli, dəstəkləyirəm", 13,5%-i "xeyr, dəstəkləmirəm", deyə cavab verib, 2,7%-i isə bu məsələyə münasibət bildirməkdə çətinlik çəkib. Cari sorğu ölkənin 12 regionun-

da yaşı 18 və yuxarı olan 1152 respondent arasında aparılıb.

Sorğunun nəticələri göstərir ki, Azərbaycan cəmiyyətinin böyük əksəriyyəti Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasının tərəfdarıdır. Mərkəzin bu mövzuda keçirdiyi əvvəlki sorğuların nəticələri də cəmiyyətdə sülh sazişinin imzalanması istiqamətində müsbət tendensiyanın olduğunu göstərib. Bəs bunu erməni cəmiyyəti haqqında da demək olarmı?

Xarici ekspertlər bu haqda fikirlərini "Caliber" analitik mərkəzinə bildiriblər. Şərhləri oxucularımıza təqdim edirik.

Ukrayna Siyasət Fondunun rəhbəri, analitik və tarixçi Konstantin Bondarenko qeyd edir ki, Azərbaycan cəmiyyəti artıq qələbə və mənəvi məmnunluq gündəmində yaşayır.

"Qarabağ üzərində nəzarət bərpa olundu, Azərbaycan qalib gəldi. İndi sülh müqaviləsi haqqında düşünmək olar. İnanmıram ki, Azərbaycan rəhbərliyində cəmiyyətin rəyinə zidd fərqli fikirlər olsun. Çətin ki, Azərbaycan rəhbərliyi müharibənin davam etdirilməsində maraqlı olsun. Ona görə də biz Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı Azərbaycan cəmiyyətinin və hakimiyyətinin vahid mövqeyinin mövcudluğunu güman edə bilərik", - deyə Bondarenko əmindir.

Ekspert deyir ki, digər tərəfdən, Ermənistan və erməni cəmiyyəti tərəfindən belə bir hazırlığın olub-olmaması sual altındadır.

"Mən Ermənistanda respondentlər arasında aparılmış sorğuların oxşar rəqəmləri ilə tanış deyiləm, lakin düşünürəm ki, onlar

Azərbaycandakından əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənəcək. Və burada, gələcək addımlar üçün bütün məsuliyyət erməni elitasının üzərinə düşür- çətin anlarda onlar ictimai rəyə müraciət etməməli, iradə və qətiyyət nümayiş etdirməlidirlər, hətta bu, müəyyən liderlərin reytinglərinə, populyarlığına və mövqelərinin sabitliyinə təsir etsə də"- Bondarenko belə düşünür.

Beynəlxalq Münasibətlər Akademiyasının rəhbəri, Gürcüstan-Azərbaycan Münasibətlərinin İnkişafı Fondunun baş direktoru Simon Kopadze deyir ki, o, Azərbaycan cəmiyyətinin 83%-nin sülh sazişinin imzalanması ideyasını dəstəkləməsindən çox məmnundur və sülh razılaşmasından sonra Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin yeni mərhələsi başlamalıdır.

"Ən əsası, bu, bütün Cənubi Qafqazın tarixində tamamilə yeni səhifə olacaq. Çünki bundan sonra biz bütün regional iqtisadi layihələrin icrasına başlaya biləcəyik, bir çox siyasi məsələlərin həlli üçün birgə işləyə biləcəyik və bu, bütün regionun inkişafına kömək edəcək.

Necə deyərlər, müharibəyə başlamaq üçün bir tərəf kifayətdir, barışmaq üçün isə iki tərəf lazımdır. Düşünürəm ki, hətta Ermə-

nistanda da "qaynar adamlar" getdikcə soyuyur və onlar vəziyyəti başqa cür dəyərləndirirlər, başa düşməyə başlayıblar ki, biz irəli getməliyik, Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamaq və əlaqələri daha da inkişaf etdirmək lazımdır", - Kopadze qeyd edib.

Ekspertin fikrincə, bununla belə münasibətlərdə müəyyən nüanslar var ki, Ermənistan onlara müəyyən güc balansına ehtiyacı olduğunu düşünür.

"Onlar regionda gələcək münasibətlərdə ən vacib və ən yaxşı şeyin kollektiv təhlükəsizlik olduğu amilini gözdə tuturlar. Çünki hamımız ümumi bir iş, regionumuzun inkişafı haqqında düşünməliyik.

Yekun olaraq deyə bilərəm ki, mən Ermənistanla sülh müqaviləsi imzalamaq istəyən Azərbaycan cəmiyyətinin 80%-dən çoxunun fikrini dəstəkləyirəm və onunla tam razıyam", - deyə Kopadze bildirib.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Azərbaycan modeli feminizmin önəmi

Azərbaycan Yaxın Şərq və Avropa arasında körpü olan və zəngin mədəni irsi ilə seçilən bir ölkədir. Beləliklə, Azərbaycandakı qadın hərəkatlarının tarixi və mədəni konteksti də bir sıra təsirlərə məruz qalıb. Türk adət-ənənələri və İslamın təsirləri ilə birlikdə araşdıracağım bu mövzuda adlandıra bilməyəcəyimiz nüansları da müzakirə edəcəyik. Azərbaycanda feminizmin necə formalaşdığı və bu prosesdə yaşanan transformasiyalardan bəhs edəcəyəm.

Azərbaycan coğrafi mövqeyinə görə türk mədəniyyəti və adət-ənənələrinin təsirinə məruz qalmışdır. Türk adət-ənənələrində qadın ailədə mühüm rol oynasa da, ictimai həyatda kişilərin hakim olduğu bir quruluş var idi. Beləliklə, Azərbaycanda qadınların sosial və iqtisadi həyatda iştirakı, uzun illər boyu bu ənənəvi quruluşa uyğun formalaşmışdır. Azərbaycan eyni zamanda İslam mədəniyyətinin təsirlərinə məruz qalmış bir ölkədir. İslam qadına müəyyən hüquqlar verən bir din olsa da, islami şərhlər ölkədə fərqli nəticələr yaratmışdır. 1991-ci ildə isə Sovet İttifaqının dağılması ilə Azərbaycan öz müstəqilliyini elan etdi. Bu proses ölkədə siyasi, iqtisadi və mədəni transformasiyalara səbəb olub. Müstəqillikdən sonrakı dövrdə Azərbaycanda feminist düşüncə və hərəkatın yenidən formalaşması və güclənməsi başladı. Qadın hüquq müdafiəçiləri və fəallar gender bərabərliyi uğrunda mübarizə aparmağa başladılar.

Bu gün Azərbaycanda feminist hərəkat qadın hüquqları, gender bərabərliyi və qadınlara qarşı zorakılıq kimi əsas məsələləri öz gündəliyinə qoyur. Gender rollarının yenidən qiymətləndirilməsi, qadınların siyasi təmsilçiliyinin artırılması və təhsildə bərabərlik kimi məsələlər feminist fəalları əsas məqsədlərindəndir. Bununla belə, bu prosesdə ənənəvi türk adət-ənənələrinin və İslam dəyərlərinin təsiri də göz ardı edilməməlidir. Belə ki, günümüzdə də bəzi hallarda qadının ailədəki rolu, gender normaları və ictimai həyatda qadının yeri bu mədəni və dini təsirlərlə müəyyən edilir. Feminist hərəkat isə bu ənənəvi strukturlarla mübarizə aparmağa və dəyişiklik yaratmağa çalışır.

Azərbaycanda feminist hərəkatının təsirləri həm cəmiyyətin, həm də dövlətin siyasət və proqramlarında özünü büruzə verib. Qadın hüquqları uğrunda aparılan maarifləndirmə və mübarizə gender bərabərliyinin təmin edilməsi istiqamətində mühüm addımların atılmasına yol açmışdır. Bununla belə, bəzi çətinliklər və müqavimətlər də var ki, bu da feminist fəalları üzərləndirir. Nəticədə Azərbaycandakı feminizm də müəyyən qədər qərbdən təsirlənərsə də, qərb modeli feminizmdən müəyyən qədər fərqlənir. Bu fərq hərəkatın inkişaf səviyyəsi ilə bağlı olsa da müəyyən səciyyəvi xüsusiyyətlər də daşıyır. Beləliklə bu məqamda etməli olduğumuz əvvəl-axır öz məqsədinə çatacaq bir hərəkat olan feminizmi özümüzünküləşdirərək Azərbaycan feminizmi modeli yaratmaqdır. Yalnız bu yolla biz Azərbaycan ailə dəyərlərini qoruyaraq mentalitet itkilərini minimuma endirə bilərik.

Zərdüşt Quluzadə

"Onlar heç bir şəkildə sülhdə maraqlı ola bilməzlər"

"Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanmasında ən böyük əngəl Ermənistanın özüdür". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Rəşad Bayramov deyib. O bildirib ki, bu ölkənin müstəqil qərar qəbul edə və addımlar ata bilməməsi, Ermənistan hakimiyyətinin ölkənin maraqlarından deyil, ayrı-ayrı dövlətlərin maraqlarından çıxış etməsi nəticədə sülh sazişinin imzalanmasını gecikdirir. Məsələ burasındadır ki, dünyanın bir sıra aparıcı gücləri hələ də Azərbaycanla Ermənistan arasında gərgin münasibətlərə özlərinin Cənubi Qafqaz maraqlarını təmin etmək üçün real imkan olaraq baxırlar. Belə olan halda təbii ki, onlar heç bir şəkildə sülhdə maraqlı ola bilməzlər. Məsələn Fransa bütün imkanları ilə Ermənistanı silahlandırmağa davam etməklə faktiki olaraq həm revanşist düşüncəni dəstəkləyir, həm də baş verə biləcək yeni hərbi qarşıdurma fonunda Ermənistanın təhlükəsizliyi adı altında regiona soxulmağa cəhdlər edir. Eyni şəkildə Rusiya da Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün əldə olunmasına özünün region üzərində təsir imkanlarını itirmək kimi baxdığından sülhdə maraqlı deyil. ABŞ isə hər nə qədər Rusiyanın regiondan sıxışdırılıb çıxarılmasını və özünün Cənubi Qafqaz maraqlarını təmin etmək üçün sülh sazişinin imzalanmasını dərk etsə də, bir tərəfdən də ayrı-ayrı qurumlar və təşkilatlar vasitəsilə Ermənistanı açıq dəstəyini nümayiş etdirərək anti-Azərbaycan mövqeyi sərgiləməkdə davam edir. ABŞ rəsmilərinin bir-birinin ardınca Ermənistan rəsmi səfərləri, maddi dəstəyin verilməsi, birgə hərbi təlimlər bunun bariz sübutudur. Yeni Birləşmiş Ştatlar Ermənistanı öz təsir dairəsinə salmaq üçün həm də bu ölkə haqda Avropa dövləti rəyi yaratmağa söy göstərilir. Ancaq ABŞ bununla da yetinməyərək Ermənistanda hərtərəfli oturmağa çalışır".

"ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) rəhbəri, Samanta Pauerin Ermənistan münəzəm səfərləri də bunu açıq şəkildə sübut edir. Öz anti-Azərbaycan və anti-Türk mövqeyi ilə tanınan, Azərbaycanla Türkiyəni "vəhşi" adlandıran, qondarma soyqırımın tanınacağı günü özünün ikinci ad günü elan edəcəyini bildiren Pauerin münəzəm Ermənistan səfərlərinin təbii ki, sülhə hər hansı bir töhfə verməsi mümkün deyil. Pauerin Ermənistanı gəlməsinə demokratik bir inkişaf olduğu görüntüsünü yaratmaq cəhdi şübhəsiz ki, ABŞ-in ümumi siyasətinin tərkib hissəsidir. USAID rəhbəri öz açıqlamalarında demək olar ki, mütəmadi olaraq "Qarabağdan olan məcburi miqrantlara" dəstək verəcəyi ilə bağlı pafoslu mövqə ortaya qoyur. Bu da təsadüfi deyil. Bununla o, Qarabağ erməniləri məsələsini gündəmdə saxlamağa çalışır və Ermənistanda ictimai rəyi manipulyasiya etməklə Bakı və İrəvan arasında ümidlərin artdığı sülh prosesini pozmağa çalışır. USAID-nin ABŞ-in Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi isə sıx əlaqəli bir təşkilat olduğunu nəzərə alaraq deyə bilərik ki, ABŞ-in özündə də Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün əldə olunmasının vacibliyi ilə bağlı yekdil bir fikir yoxdur.

Son illər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar Azərbaycan dövlətinin inkişafına, onun sosial-iqtisadi bazasının yüksəlməsinə, regionların sosial-iqtisadi inkişafına, insanların rifah halının yüksəldilməsi istiqamətində islahatların həyata keçirilməsinə və s. yönəlmişdir. Bu Sərəncamlar dövlətin təməlinin daha da möhkəmlənməsinə, Azərbaycanın dünyaya inteqrasiya tempinin artmasına töhfələrini verir. Azərbaycanda insanların sağlamlığı da daim diqqətdə saxlanılır. Prezident İlham Əliyevin siyasətinin məntiqi nəticəsi olaraq ölkənin bütün sahələrində, eləcə də sağlam nəslin yetişməsi istiqamətində böyük nailiyyətlər əldə olunub. Artıq Azərbaycanda bir sıra məkanlarda "Sağlam məhəllə"lər yaradılır. İnsanların sağlamlığı, idmanın kütləvililiyinə yönələn layihə eyni zamanda infrastrukturun genişləndirilməsi baxımından da önəmli rola malikdir. Bütün bunlar əhalinin sağlam həyat tərzinə cəlbi, gənclərin asudə vaxtının səmərəli təşkili və ümumilikdə idmanın inkişafına hesablanır.

Bu günlərdə əhalinin sağlam həyat tərzinin təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Sağlam məhəllə" layihəsinin həyata keçirilməsi üçün vəsait ayrılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, "Sağlam məhəllə" layihəsi çərçivəsində cari ildə 25 şəhər və rayonda açıq meydançaların tikintisi və avadanlıqla təchizatı işlərinin həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinə ilkin olaraq 1,9 milyon (bir milyon doqquz yüz min) manat vəsait ayrılıb. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin edəcəkdir.

"Sağlam məhəllə"nin yaradılması insanların sağlamlığı və idmanın kütləvililiyinə yönələn bir layihədir. Gənc nəslin sağlam ruhda böyüməsində bu önəmli addımlardandır. Sağlam məhəllələrdə mini futbol və basketbol meydançaları salınır, habelə çoxsaylı fitness avadanlıqları quraşdırılır.

İDMANININ İNKİŞAFI GƏNC NƏSLİN SAĞLAMLIĞIDIR

Əlbəttə ki, gənclərin sağlam ruhda böyüməsində idmanın rolu əvəzsizdir. Sovet dövründə Azərbaycanda idman və bədən tərbiyəsi özünün inkişaf mərhələsinə Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etməsindən sonra qədəm qoymuşdur. Məhz Heydər Əliyevin sayəsində Azərbaycan idmanının inkişafı və gənc nəslin sağlamlığı üçün əhəmiyyətli addımlar atılmışdır. Ümumilli Liderin respublikamıza rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərdə ölkədə bir çox idman kompleksləri, qurğuları, zalları tikilmiş, idman meydançaları salınmış, böyük idman-sağlamlıq mərkəzləri yaradılmışdır. Belə ki, təkcə Bakıda 1975-ci ildə 250 idman meydançası və şəhərciyi salınmışdı. 1973-cü ildə respublikanın paytaxtında möhtəşəm idman sarayının təməli qoyulmuşdu. 1974-cü ildə Bakıdan başqa, Azərbaycanın 36 rayonunda 59 uşaq-gənclər idman məktəbi fəaliyyət göstərirdi.

Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizin düşüdüğü böhranlı vəziyyət idmanı da tənəzzülə uğratmışdı. Amma Ümumilli Lider Heydər Əliyevin xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdı. Sonra idmana münasibət kökündən dəyişdi. İdmanın inkişafı, gənc nəslin mənəvi-əxlaqi tərbiyəsinin gücləndirilməsi məsələləri dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən birinə çevrildi. Qısa bir zamanda Azərbaycanda idmanın inkişafı sahəsində mühüm nailiyyətlər əldə edildi. İdmançılarımız ən mötəbər yarışlardan vətəne qızıl medallarla qayıtmağa başladılar. Qısa zaman kəsiyində Azərbaycan idmançılarının qazandığı qızıl medalların sayı 70 illik sovet dövründə qazandığımız qızıl medalların sayını ötüb keçdi. Ümumilli Lider Heydər Əliyev fiziki tərbiyə və idmanın inkişafına çox böyük diqqət ayırmış və çıxışlarının birində belə demiş-

"Sağlam məhəllə" - sağlam həyat tərzini

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə 25 şəhər və rayonda açıq meydançaların tikintisinə 1,9 milyon (bir milyon doqquz yüz min) manat vəsait ayrılıb

dir: "İdmanın və bədən tərbiyəsinin inkişafı üçün görülən işlər, gələcəkdə görəyimiz işlər, dövlətin və hökumətin siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir".

"İDMANÇILARIMIZIN UĞURLARI BİZİM İDMAN ŞÖHRƏTİMİZİ DAHA DA YÜKSƏKLƏRƏ QALDIRIR"

Müxtəlif idman yarışlarının keçirilməsi üçün ölkəmizdə hər cür imkanlar yaradılıb. Son illərdə dünyada ən sürətli templərlə inkişaf edən ölkəyə çevrilən Azərbaycanda 300-dən çox beynəlxalq yarış keçirilib. Dünyanın idman ictimaiyyətinin diqqətini çəkən Azərbaycanda ən irimiqyaslı yarışlar yüksək səviyyədə təşkil olunur. Bu yarışların Azərbaycanda keçirilməsi bir daha inkişaf etmiş bir dövlət olaraq, hər bir sahədə olduğu kimi, idmanda da ölkəmizə böyük imic qazandırır. Dünyaya əminliklə bəyan etdiyi gücünü, qüdrətini və təhlükəsizlik tədbirlərinə cavabdehliyini göstərib. Cənab Prezident çıxışlarının birində idman sahəsində görülən işlərin gəncləri həvəsləndirdiyi diqqətə çatdırıb: "Ümumiyyətlə, hesab edirəm ki, idman sahəsində görülən işlər gəncləri də həvəsləndirir. Azərbaycan gənclərinin idmana böyük maraq göstərməsi bizi sevindirir. Əlbəttə ki, görkəmli idmançılarımızın uğurları bizim idman şöhrətimizi daha da yüksəklərə qaldırır".

Ölkəmizə keçirilən bütün beynəlxalq idman yarışlarına tam hazır vəziyyətdədir. Belə yarışların keçirilməsi və idmançılarımızın bu və ya digər yarışlarda qalib olması onu göstərir ki, Azərbaycan dünyanın qabaqcıl idman ölkələri sırasında öz layiqli yerini tutub. Ölkəmizin mötəbər idman yarışlarını keçirməsinin arxasında da məhz Azərbaycanın inkişafı, müasir infrastrukturunu və təhlükəsiz olma- sına amili dayanır. Ölkəmizdə müasir tələblərə cavab verən möhtəşəm idman qurğuları fəaliyyət göstərir. Bütün bunlar, Prezident İlham Əliyevin idmanın inkişafına və yetişməkdə olan gənc nəsle göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğısının real və əyani təəcəssümüdür. Azərbaycanın mötəbər idman yarışlarına müvəffəqiyyətlə ev sahibliyi etməsi bu sahənin, eləcə də həmin idman növlərinin inkişafına, idmanın kütləvililiyinin təmin olunmasına xidmət edir.

Əlbəttə ki, bu gün Azərbaycanda idmanın inkişafı ən yüksək dövrünü yaşayır. İdmanın bugünkü inkişaf səviyyəsi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həm dövlət başçısı, həm də Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri kimi bu sahəyə ayırdığı diqqətin nəticəsidir. İdmanın inkişaf etdirilməsi istiqamətində görülən gənişmiqyaslı işlər nəticəsində Azərbaycan Av-

ropanın idman mərkəzlərindən birinə çevrilib və dünyanın idman ictimaiyyəti tərəfindən ciddi tərəfdaş kimi qəbul olunur. Vurğulamaq yerinə düşər ki, ölkəmizin idman sahəsində əldə etdiyi uğurlar beynəlxalq idman təşkilatları tərəfindən maraqla qarşılanır və ölkəmizdə sayısız-hesabsız mötəbər beynəlxalq turnirlər, dünya və Avropa çempionatları keçirilir.

Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkə həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, idmanın inkişafına yönəlmiş qərarların qəbulu, tədbirlərin reallaşması idman sahəsində ölkəmizin yüksək beynəlxalq nüfuz qazanmasına səbəb olub. İdmanın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, idmançılarının peşəkar səviyyədə hazırlanmasına göstərilən qayğı öz müsbət nəticəsini verir. Müxtəlif idman növləri - güləş, futbol, intellektual oyunlar, şahmat və s. növlərdə Azərbaycan Avropanın və dünyanın diqqətindən kənar qalmayıb. Müasir dövrümüzdə idman sahəsində gerçəkləşdirilən dövlət siyasəti, Olimpiya ideallarının təbliği, müasir Olimpiya kompleksləri və digər tədbirlər nəticəsində, ölkəmiz mötəbər beynəlxalq idman yarışlarının keçirildiyi məkana çevrilməklə yanaşı, idmançılarımız mötəbər yarışların qalibi olub.

Son 20 ildə Bakıda və bütövlükdə, Azərbaycanda idman infrastrukturunun yaradılması istiqamətində böyük işlər görüldü. Bakı Olimpiya Stadionu, Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu, Bakı Su İdmanı Sarayı, Bakı İdman Sarayı, "Baku Crystall Hall", Bakı Tennis Akademiyası, Heydər Əliyev adına İdman Arenası, "Bakcell Arena", Bakı Atıcılıq Mərkəzi, Bakı Ekspo Mərkəzi və digər idman kompleksləri müxtəlif növ yarışların keçirilməsinə imkan verir. İndi, nəinki paytaxt Bakıda, demək olar ki, ölkəmizin bütün bölgələrində müasir Olimpiya idman kompleksləri fəaliyyət göstərir. Dünyanın idman ictimaiyyətinin diqqətini çəkən Azərbaycanda - paytaxt Bakıda irimiqyaslı yarışlar yüksək səviyyədə təşkil olunub. Yeniyyətme cüdoçuların Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatı, sərbəst güləş və yunan-Roma güləşi üzrə 24-cü dünya çempionatı, görme qusurlu paralimpiyaçı cüdoçular arasında Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 25-ci Avropa çempionatı, qılıncoynatma üzrə gənclər və kadetlər arasında dünya çempionatı, gənclər arasında boks üzrə dünya çempionatı və s. keçirilib. Bu yarışların Azərbaycanda keçirilməsi, inkişaf etmiş bir dövlət olaraq, hər bir sahədə olduğu kimi, idmanda da ölkəmizə böyük imic qazandırır. İlk Avropa Oyunlarının da Bakıda keçirilməsi böyük nailiyyət oldu. "Bakı - 2015" Birinci Avropa Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkil olunması və tarixi qələbənin qazanılması gələcəkdə

ölkəmizdə daha möhtəşəm idman tədbirlərinin keçirilməsi üçün yeni perspektivlər açdı. Dünyanın 17 gün ərzində izlədiyi bu elit Oyunlarda xalqımızın tolerantlığı, sülhsevərliyi, qonaqpərvərliyi dünyaya nümayiş etdirildi. "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları təkcə qitədə deyil, dünya miqyasında mötəbər idman tədbiri kimi tarixləşdi. İslam Həmrəyliyi Oyunlarında Azərbaycan idmançılarının qələbələri də yaddaqalan oldu. Bu idman, dostluq və qardaşlıq bayramına çevrilən oyunlar bir daha Azərbaycanın gücünü göstərdi. Azərbaycan 2015-ci ildə Avropa Oyunlarında ikinci, 2017-ci ildə İslam Həmrəyliyi Oyunlarında isə birinci yerə layiq görüldü. Paytaxt Bakıda keçirilən yarım əsrdən artıq tarixi olan "Formula 1" idman tarixində yeni maraqlı səhifəyə çevrildi. İlham Əliyev "Ölkəmizdə keçirilmiş və bundan sonra keçiriləcək idman yarışları da müntəzəm xarakter almalıdır. Çünki ölkəmizin həm imkanları, həm Azərbaycanda qonaqpərvərlik, idman infrastrukturunun mövcudluğu sayəsində biz bütün istənilən idman yarışını keçirə bilirik, - deyərək bildirib ki, Avropa Oyunlarında 5 mindən çox idmançı iştirak edirdi və onların bir çoxu qeyd edirdi ki, bu Oyunlar Yay Olimpiya Oyunlarının səviyyəsində keçirilir.

Bütün bu uğurlar onu göstərir ki, gənc nəslin fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam yetişməsinə dövlətimiz daim diqqət mərkəzində saxlayır. Məhz bu diqqət və qayğı Azərbaycanın qarşıdakı illərdə idmanda daha böyük uğurlara imza atacağını deməyə əsas verir.

Bu gün ölkəmizdə cəmiyyətin inkişaf edən bütün sahələri kimi idman da öz çiçəklənmə dövrünü yaşayır. Yüksək səviyyəli idman infrastrukturunun yaradılması və olimpiya idman komplekslərinin inşa edilərək xalqımızın ixtiyarına verilməsi bunun təzahürüdür.

"NƏSİLLƏR DƏYİŞDİKÇƏ GÖRKƏMLİ İDMANÇILARIMIZIN TƏCRÜBƏSİ ELƏ BİL Kİ, GƏNC İDMANÇILARA TƏHVİL VERİLİR"

Müasir dövrdə Azərbaycanda yüksək intellektual səviyyəyə, vətənpərvərlik hissəsinə, milli düşüncəyə malik gənclər mühiti formalaşmış. Qazanılan uğurlar, bir daha onu sübut edir ki, hər bir gənc ölkə qarşısında qoyulan böyük məqsədi və məsuliyyəti dərk edir. "Beləliklə, nəsillər dəyişir, ancaq uğurlarımız sabit qalır və bu, bir önəmli məsələyə diqqətimizi çəkir - yəni, o mənada ki, burada da biz inkişaf və uğur görürük, nəsillər dəyişdikcə görkəmli idmançılarımızın təcrübəsi elə bil ki, gənc idmançılara təhvil verilir. Yəni, Azərbaycanda yetişən gənc idmançılar bizim idman şöhrətimizi bundan sonra da yüksəklərə saxlayacaqlar və bu, daimi proses olmalıdır" - deyərək Prezident bildirib.

Əlbəttə ki, işğaldan azad olunan torpaqlarımızda da idmanın inkişafına diqqət ayrılır. Bildiyimiz kimi, azad edilmiş ərazilərdə bir neçə beynəlxalq idman yarışları keçirilmişdir. Şuşada beynəlxalq şahmat yarışları, Suqovuşanda, Suqovuşan gölündə beynəlxalq avarçəkme yarışları, Zəngilanın Ağal kəndinin ətrafında triatlon üzrə yarış keçirilmişdir. "Mən bunu çox yüksək qiymətləndirirəm" - deyərək bildiren Prezident qeyd edib ki, azad edilmiş şəhərlərin hər birində idman qurğularının yaradılması nəzərdə tutulur: "Bütün şəhərlərin Baş planları təsdiq edilib. Bütün bərpa-quruculuq işləri Baş planlar əsasında aparılacaq və idman obyektlərinin yaradılması nəzərdə tutulur".

Zümrüd BAYRAMOVA

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin Pakistana səfəri və səfər zamanı ölkəmizin rəhbərinin yüksək səviyyədə qarşılınması, göstərilən böyük hörmət və ehtiram dünyada geniş əks-səda yaradıbdır”. Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyasət Komitəsinin sədri, millət vekili Tahir Rzayev deyib. Komitə sədri xüsusilə qeyd edib ki, bu da səbəbsiz deyildir, çünki hər iki dövləti səmimi və sağlam münasibətlər, dostluq və qardaşlıq əlaqələri birləşdirir.

“Pakistan Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini ilk tanıyan və haqlı mübarizəmizi dəstəkləyən dövlətlərdən biridir. İstər torpaqlarımızın işğalı dövründə, istər müharibə dövründə, istərsə də anti-terror tədbirləri zamanı qardaş ölkə hər an Azərbaycanın yanında olduğunu bəyan edib və bu gün də öz ənənəsinə sadıqdır. Səfər zamanı keçirilən görüşlərdə hər iki ölkə rəhbərinin mətbuata verdikləri bəyanatlarda da sağlam münasibətlərə böyük önəm verilib, əlaqələrin bundan sonra da genişləndiriləcəyinə inam ifadə olunubdur. Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şerifin

“Bizi dostluq və qardaşlıq əlaqələri birləşdirir”

Azərbaycan Prezidentinin ünvanına, “Pakistan xalqı məmnundur ki, səmimi dost və həqiqi qardaş öz qardaş ölkəsini ziyarət edir”, kəlmələri dövlətimizin rəhbərinə, xalqımıza bəslənən mehəbbətin, etimadın nümunəsi olmaqla, gələcək uğurlara, inkişafa, qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmlənməsinə hesablanıbdır.

Səfər zamanı ikitərəfli ticarətin, investisiya qoyuluşunun artırılmasının, qarşılıqlı mənfəətli layihələrin, gələcək iki milyard dollar dəyərində razılaşmanın gündəmdə olması, müəyyən sənədlərin imzalanması xoşbəxt gələcəyə, inkişafa xidmət edir. Əlbəttə ki, Pakistan ilə Azər-

baycan arasında möhkəmlənən və dərin hörmət hislərinə, qardaşlıq münasibətlərinə arxalanan əlaqələr hər iki ölkənin milli maraqlarına uyğundur və təhlükəsizliyimizin təmin edilməsi baxımından əhəmiyyətlidir. Cənab İlham Əliyev öz çıxışında bildirişdir ki, energetika, infrastruktur, daşımalar və bir sıra digər sahələrdə, o cümlədən çox uğurlu

əməkdaşlıq etdiyimiz müdafiə sənayesində bir sıra layihələr artıq nəzərdən keçirilibdir. Tərəfdaşlıq həmçinin iqtisadiyyat, ticarət və sərmayələr sahəsində də möhkəmlənəcək. Səfər zamanı Bakı-Karaçi, Bakı-Lahor, Bakı-İslamabad arasında birbaşa uçuşların təmin edilməsi, KOP29-un uğurla keçirilməsinə dəstək verilməsi, imzalanmış sənədlərdə əksini tapan vacib məsələlərin vaxtında yerinə yetirilməsi diqqət mərkəzində olub, hər iki dövlətin rəhbəri keçirilən görüşlərdən razı qaldıqlarını bildirişlər.

Cənab İlham Əliyevin Pakistana səfəri dünyada öz yeri, öz nüvə silahına malik olan bir dövlətlə münasibətlərdə yeni uğurlu mərhələnin başlanğıcıdır. Bu səfərin əhəmiyyət çox böyükdür və dövlətimizin rəhbərinin yüksək səviyyədə qarşılınması, çox mühüm sənədlərin imzalanması, gələcək layihələrdə fikir mübadilələrinin aparılması onu deməyə əsas verir ki, dövlətimizin və rəhbərlərimizin qardaşlıq, dostluq əlaqələri gündən-günə möhkəmlənəcək və bu da xalqlarımızın firavanlığına, inkişafına yeni töhvələr verəcəkdir”, deyərək Tahir Rzayev bildiriş.

İnam Hacıyev

Gizli səs yazma qadağandır, necə sübut ola bilər?

“Gizli səs yazılması və ya video çəkilməsi ilə bağlı məsələlər “Əməliyyat axtarış fəaliyyəti haqqında” qanunla tənzimlənir və əməliyyat-istintaq orqanlarının səlahiyyətinə aid məsələdir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında hüquqşünas Xanlar Sətullayev deyib.

O bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 32-ci maddəsinə əsasən, hər kəsin şəxsi toxunulmazlıq hüququ vardır: “Hər kəsin şəxsi və ailə həyatının sirrini saxlamaq hüququ vardır. Qanunla nəzərdə tutulan hallardan başqa, şəxsi və ailə həyatına müdaxilə etmək qadağandır. Hər kəsin şəxsi və ailə həyatına qanunsuz müdaxilədən müdafiə hüququ vardır. Öz razılığı olmadan kimsənin şəxsi həyatı haqqında məlumatın toplanılmasına, saxlanılmasına, istifadəsinə və yayılmasına yol verilmir. Qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, heç kəs onun xəbəri olmadan və ya etirazına baxmadan izlənilə bilməz, video və foto çəkilişinə, səs yazısına və digər bu cür hərəkətlərə məruz qoyula bilməz.

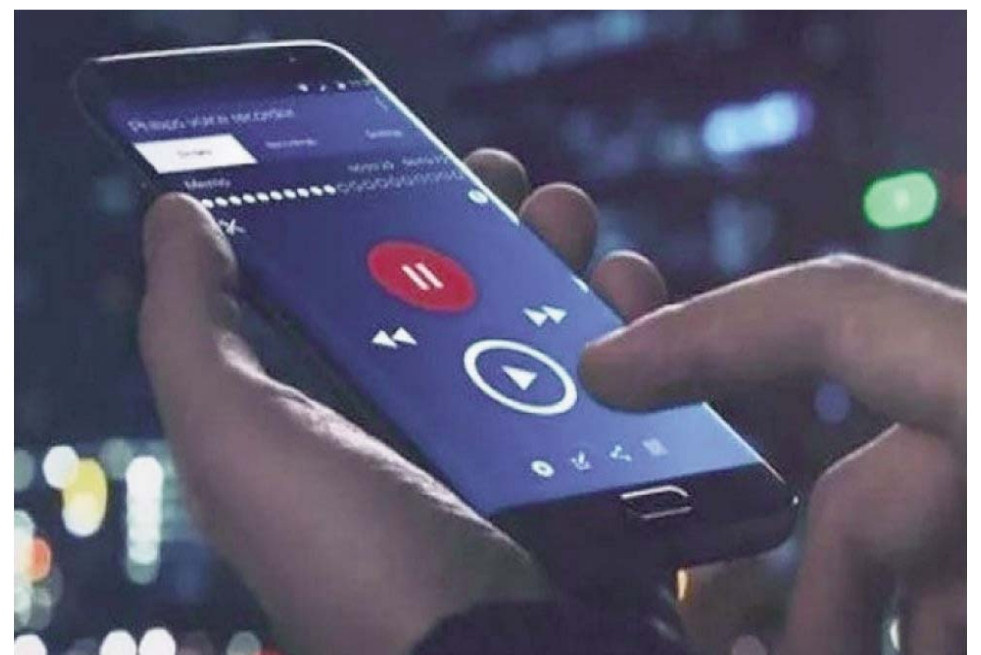
Qanunla icazə verilən hallardan başqa, gizli yolla əldə edilmiş səs və ya video yazılardan sübut kimi istifadə oluna bilməz. Yalnız əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin subyektləri “Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında” qanunun 10-cu maddəsinə görə məhkəmə qərarı əsasında telefon danışıqlarına qulaqasma, texniki rabitə kanallarından və digər texniki vasitələrdən informasiyanın çıxarılması, insanların güdülmesi, əşya və sənədlərin tədqiqi kimi əməliyyat-axtarış tədbirləri tətbiq edə bilərlər. “Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında” qanunla müvəkkil edilməmiş fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən əməliyyat-axtarış tədbirlərinin aparılması, habelə gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən (yəni əməliyyat-axtarış tədbirləri çərçivəsində informasiyanın gizli yolla əldə olunması məqsədilə xüsusi olaraq yaradılmış, işlənib hazırlanmış, istehsal olunmuş, proqramlaşdırılmış, təkmilləşdirilmiş avadanlıqlar, cihazlar, qurğular, ləvazimatlar və digər texniki vasitələr) istifadə olunması qadağandır”.

Lakin biz son illərdə adi vətəndaşların da müxtəlif proqramlar və texniki vasitələrdən istifadə etməklə bir-birinin səsini yazmasının və videosunu çəkməsinin şahidi oluruq. Bəs bu səs və video yazıları hansı halda sübut kimi qiymətləndirilə bilər?

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 76.3-cü maddəsinə əsasən qanunu pozmaqla əldə edilmiş sübutlardan istifadə olunmasına yol verilmir” “Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun 12 aprel 2021-ci il tarixli qərarına əsasən, mülki prosessual hüquq doktrinasında qanunsuz sübut anlayışının iki halı fərqləndirilir. Bunlardan biri sübutların qanuna zidd əməllər nəticəsində əldə olunması, digəri isə əldə olunan sübutların qanuna zidd şəkildə istifadə olunması halıdır. Mülki Prosessual Məcəllənin 76.3-cü maddəsində qanunu pozmaqla əldə edilmiş sübutlardan istifadə olunmasına yol verilmədiyi müəyyən olunmuşdur.

Qanunu pozmaqla əldə edilmiş sübut anlayışı mülki hüquq subyektlərinin şəxsi toxunulmazlıq hüququnun pozulması nəticəsində əldə edilmiş sübut mənasını daşıyır. İnsanın səs, görüntü və s. kimi şəxsiyyəti ilə bağlı olan dəyərlərinin onun iradəsi xaricində

də istifadə olunmasının yolverilməzliyi prinsipi insan şəxsiyyətinin toxunulmazlığını və ona olan hörməti təmin etmək məqsədi daşıyır.

fin əməlinin qanunsuz hərəkət sayılmasını istisna edir” - deyərək, əlavə edib.

Söylü Ağazadə

NATO Sammitinin önəmli nüansları

NATO-nun yaranmasının 75-ci ildönümü münasibətilə Vaşinqtonda keçirilən 2024-cü il Sammiti dünya gündəminin diqqət mərkəzində olub. İyulun 9-11-də keçirilən bu sammit üzv ölkələrin liderlərini bir araya gəlib və bir sıra strateji qərarların və öhdəliklərin qəbul olunduğu platforma yaradıb. Sammitdən sonra dərc edilən 38 maddəlik bəyannamədə NATO-nun gələcək baxışını formalaşdıracaq mühüm addımlar yer alıb. Beləliklə 2024-cü ildə Vaşinqtonda keçirilən sammit NATO-nun qarşısındakı illərdə üzləşə biləcəyi təhlükəsizlik təhdidlərinə qarşı necə hazırlıq gördüyünü və alyans daxilində əməkdaşlığın

tensialının gücləndirilməsi də NATO Sammitində prioritet məsələlər sırasında idi. Üzv dövlətlər NATO-nun müdafiə qabiliyyətini necə gücləndirə biləcəyini müzakirə edərək, müdafiə xərclərini 2%-ə qədər artırmağı vəd ediblər.

Bundan əlavə, Şərqi cəbhəsində döyüşə hazır qüvvələrin yerləşdirilməsi və yeni müdafiə planlarının yaradılması kimi addımlar da qərara alınıb. Bəyannamədə həmçinin NATO-nun inteqrasiya olunmuş hava və raket əleyhinə müdafiə siyasətinin yenilənməsi və regionda ballistik raket təhdidlərinə qarşı necə tədbir görülməsi müzakirə edilib. Xüsusilə Polşa, Rumıniya, İspaniya və Türkiyədə mövcud sistemlərin gücləndirilməsi və yeni texnologiyalara uyğunlaşdırılması məsələləri mühüm yer tutub. Həmçinin NATO-nun dünya üzrə global əlaqələri müzakirə edilib, strateji tərəfdaşlığın əhəmiyyəti vurğulanıb.

Xüsusilə Aİ ilə əməkdaşlıq, digər beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr və ümumi maraqlara əsaslanan strateji əməkdaşlıq mühüm gündəm məsələsinə çevrilib. Sammitin Bəyannaməsində həmçinin NATO-nun cənub qonşuları ilə münasibətləri necə gücləndirmək və ümumi təhlükəsizlik məqsədlərinə töhfə vermək müzakirə olunub.

Zərdüşt Quluzadə

gücləndirilməsini müzakirə etmək imkanı verib. 2024-cü il Sammitinə qatılan liderlər Ukraynadakı təhlükəsizlik vəziyyəti, Rusiyanın regional təsirləri, terrorla mübarizə və müdafiə sahəsində yeni texnologiyaların rolu kimi məsələlərin müzakirəsi üçün zəmin yaradıb. Sammit öncəsi keçirilən mətbuat konfranslarında və verilən açıqlamalarda NATO-nun qarşısındakı dövrdə strateji prioritetləri və üzv ölkələr arasında əməkdaşlığın artırılması istiqamətində atılacaq addımlar barədə də ipucları verilmişdi. NATO Sammitinin mərkəzində Rusiyanın Ukraynaya hücumu və regional sabitliyə mənfi təsirləri dayanıb. Sammitin Bəyannaməsində Rusiyanın NATO ölkələrinə qarşı təhlükəsizlik təhdidləri və NATO-nun onlara qarşı strateji yanaşması ətrafı müzakirə olunub. Xüsusilə Rusiyanın Ukraynadakı hərbi varlığı və buna qarşı alınacaq tədbirlərlə bağlı qətiyyətli mövqe nümayiş etdirilib. Beləliklə Sammit Bəyannaməsinin ən mühüm mövzularından biri Ukraynaya uzunmüddətli təhlükəsizlik yardımını öhdəliyi olub. Eyni zamanda NATO-ya üzv dövlətlər Ukraynanın müdafiə qabiliyyətini artırmaq və regionda sabitliyi təmin etmək üçün müxtəlif dəstək və öhdəliklər təklif ediblər. Bu kontekstdə NATO-nun Ukraynaya verəcəyi maliyyə dəstəyi, hərbi təlim, müdafiə sistemləri və təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq mühüm yer tutub. Müdafiə xərclərinin artırılması və kollektiv müdafiə po-

Lale Mehralı

Yeni nəsillə media mətbuata nə verdi?

Qarşıdan Mətbuat Günü gəlir, 149-cu dəfə qeyd edəcəyik peşə günümüzü. Bizə bu günü ərnağan edən baş jurnalistimizə - milli jurnalistikamızın banisinə sevgi, hörmət və minnətdarlıqla. Hər nə qədər müasir və milli jurnalistikamız donunu və genini dəyişdirsə də, təməlində eyni amallar, prinsiplər dayanır. Doğrudur, təməl prinsipləri də gərəksiz hesab edən gənc jurnalist nəslilə formalaşmış ki, onların öz doğruları, öz prinsipləri var.

Dövrümüzün özəlliyi yeni jurnalistika modelinin formalaşmasına təsir göstərir. Texnoloji yeniliklərin ən üst səviyyəyə qədər çıxması, insanı təəccübləndirən yeniliklərin edilməsi, süni intellektlə tanışlıq jurnalistikada da inqilaba səbəb olacaq. Hazırkı dövr özünəməxsus fəlsəfəsi, estetikası, həyat tərzi, cəmiyyəti, hüquqi, mədəni qaydaları olan bir dövrdür və hər sahədə bu dövrə ayaq uydurmaq məcburiyyətindədir.

Əslində, dövrümüzü bu qədər qüdrətli edən, hökmranlıq etməsi üçün dəstək verən, məhz mediadır. Bəzən medianın gücü xəlifə alınır, etinasızlıqla yanaşılır, amma kiçik bir qığılcımı böyük bir məşələ çevirən gücün məhz mediada olduğunu unudur bəzən insanlar. Əlbəttə ki, bura həm televiziya, həm radiolar, həm qəzetlər, həm saytlar, həm də bloqlar və sosial şəbəkələr daxildir. Amma gəlin etiraf edək ki, indi sosial şəbəkələr digər kütləvi yayım vasitələrini bir neçə addım geridə qoyub və hər nə qədər ciddi media hesab edilməsə də, media aləminin ümumi platformasına çevrilib. Bu səbəbdən yeni media sistemi ortaya çıxıb - sosial media. Başqa sözlə desək, peşəkar mətbuatın önünü qabalıqla kəsən müasir media forması.

Mətbuat və televiziya böyük qüvvədir, silahı görünməyən, amma silahların ən təhlükəsinə sahib olan qüvvə. Cəmiyyət medianın əlindəki silahı görmədiyi üçün nəyə məruz qaldığını da anlamır adətən. Bir foto, bir köşə yazısı və yaxud kiçik bir sujet əslində fərqli olan bir faktı tərsindən anlada bilər, cəmiyyətin diqqətini səhv istiqamətləndirə bilər, insani duyğulardan, vicdandan, mərhəmətdən yoxsulmuş düşüncələri istismar edə bilər.

Media hər dövrdə gücə, hökmə malik olub və hökmranlıq etməyin ən təsirli silahı olub. Lakin dövrümüzdə medianın əldə etdiyi güclə keçmişdəki gücünü müqayisə etmək mümkün deyil. Bu yolla nəzərdə tutulduğundan da çox insana xəbərdarlıq edilmiş, məqsədə çatmaq üçün insani duyğuların sümürülməsi, vicdan, mərhəmət kimi hislərin istismarı da həmişə aktual olub.

Yeni nəsillə mediada çox təəssüf ki, vicdan faktoru bir çox hallarda arxa planda qalır, əsas kriteriyalar maddi gəlir və kütləyə çıxış əldə etməkdir. Media bir kommersiya obyektinə, ya da siyasi təsir alətinə çevrilir. Bu məqsədlə də kütləni aldatmaq, onu istədiyini yerə yönləndirmək lazımdır. Burada isə vicdan arxa plana keçir. Nəticədə, gəlir və nüfuz əldə edilə bilər, amma inam və etibar itirilir.

Əgər siz mediada güc və hakimiyyət istəyirsinizsə, bu yolda qarşınıza çıxan anlayışlardan biri də məhz vicdan olacaq. Çünki jurnalistikanın təməl materialı insandır. Hər hansı vəziyyətdə olan bir insan - intihar edən, dünyaya gələn, yaralanan, xəstələnən, sevinən, uğur qazanan, bədbəxt olan hər hansı bir insan yaxşı bir xəbər mövzusu ola bilər.

Yeni, dolayısı ilə qayəsi insan olan bir işin xəmiri də insani hisslərlə yoğrulmalıdır. Məhz bu səbəbdən də jurnalistlərdən ən çox gözlənilən şey də cəmiyyətin vicdanı olmalıdır. Bu istək, əslində, bizim peşəmizin tərif, düsturudur. Vicdanımızın olub-olmaması fərddən fərde dəyişə bilər, amma peşəmizin əsas tələbi dəyişməzdir.

Biz yazmaq üçün gündəlik mövzu tapmalıyıq - gündəmlə səsleşən, maraqla oxunan mövzu. Müşahidə qabiliyyətimiz yaxşı olmalıdır, gördüyümüzü yazıya çevirə bilməyimiz üçün. Yazarkən peşəkarlıq və insanlıq arasında gedib-gəlirik, hansı tərəffimiz tərəzidə ağır gəlsə digər tərəffimizə haqsızlıq olur. Xatırlayın, sürünərək ərzaq düşərgəsinə gədən uşaq fotosu var, körpə, halsız bir uşaq. Onu 1994-cü ildə Kevin Karter çəkib, həmin şəkildə Cənubi Afrikadan olan və aclıqdan haldan saldıq uşaq sürünmə-sürünmə qida paylanan düşərgəyə getmək istəyir. Yaxınlıqda isə uşağı yemək istəyən yırtıcı quş var. Doğrudur, onun peşəkarlıq tərəfi tərəzidə ağır gəlir, həmin anları lentə alır, işini bitirdikdən sonra yırtıcıyı qovur, lakin uşağa toxunmur, çünki ona xəstəliyin yayılmasına qarşı beş beş tapşırıq verilmişdi. Çəkdiyi bu fotoya görə çox tənqid olunan fotoqraf çox keçir ki, Pulitzer mükafatını alır, lakin mükafatdan 3 ay sonra 33 yaşında intihar edir. İntihar məktubunda aclıqdan ölənlərin dəhşətinə dözə bilmədiyini yazmışdı.

Düzdür, Kevin sadəcə işini mükəmməl formada yerinə yetirmək istəmişdi, bunun üçün vicdanını bir neçə dəqiqəlik susdurmuşdu, uşağa kömək etməyi təxirə salıb kamerasını işə salmışdı. O öz işini mükəmməl şəkildə görmək istəyirdi, bütün sahələrdə olduğu kimi. Amma insanlığı ilə işi arasında seçim etmək də onun vicdanına yük oldu.

Əslində, medianın boynuna çox şey yükləyir, çox şey tələb edirlər. Həm haqlıdırlar, həm də haqsız. Medianın vəzifələri əlbəttə çoxdur, lakin unutmamaq lazımdır ki, media həm də bizim özümüzü özümüzlə təqdim edir. Media cəmiyyətin gözüdür, dilidir, qulağıdır, amma cəza kəsəni, ittiham edəni, hökm verəni deyil. Media güzgü olmalıdır, düzü düz, əyrini əyri göstərməyi bacarmalıdır. Bunu etmək üçün isə vicdan lazımdır.

Nə cür yazılırsa yazılınsın, nə cür adlandırılırsa adlandırılınsın, fərqi yoxdur - vicdan sözü hər dildə, hər miltətdə, hər cəmiyyətdə eyni mahiyyət daşıyır. Mənasını hamı anlayır - içimizin güzgüsü. Vicdan və insan kəlmələri, əslində, eyni mənanı verir - insansansa vicdanın var və ya vicdanın varsa insansın. İçimizdəki ən böyük hakimin adı vicdandır. Bütün ideoloji, milli, mənəvi, sosial, siyasi vəziyyətlərdə vicdanla qərar qəbul etməyimiz diləyi ilə...

Milli-mənəvi dəyərlər fonunda dövlətçilik

Xalqımızın mənəvi dünyasını zənginləşdirən, tariximizi və mədəniyyətimizi ucaldan həm dini, həm də milli-mənəvi dəyərlərimiz, Azərbaycanın yüksək əxlaqi xüsusiyyətlərinin təcəssümüdür. Milli-mənəvi sərvətimiz olan bu dəyərlərimiz ən azı duz-çörək qədər hamımıza əzizdir. Dünya xalqları arasında öz qədim milli-mənəvi dəyərləri ilə tanınan Azərbaycan xalqı var etdiyi, əsrlərdir yaşatdığı və gənc nəsillərə təbliğ etdiyi bəşəri ideyaları, adət-ənənələri, milli xüsusiyyətləri ilə dünya mədəni irsində özünə-məxsus yer tutur.

Uzun illər boyu aparılan tədqiqatlar, araşdırmalar qədim köklərə malik Azərbaycanın bir çox adətini əsrlər boyu qoruyub saxladığını üzə çıxarıb, necə dəyərlər atadan oğula, oğuldan da öz oğluna keçir. Azərbaycanın milli dəyərləri orta əsrlərdə formalaşan, o gündən bu günədək demək olar ki, kontekstdən çıxarılmayan, itirilməyən dəyərlərdir. Bizim "türk-islam dəyərləri" adlandırdığımız əxlaq qaydaları da millət olaraq formalaşmağımızda da əhəmiyyətli rolə malikdir.

Dini dəyərlər, həmçinin milli-mənəvi dəyərlər və azərbaycanlıq bizim hər birimiz üçün qiymətli və müqəddəs amillərdir. Xalqımız əsrlər boyu qoruduğu, tarixin bəzi dövrlərindən talanaraq, məhv edilərək əlindən alınmağa çalışılan adətləri bu günədək gətirib çıxara bilib, bu da milli özünüdərk formalaşmasına böyük kömək edib. Düzdür, tarix boyu bu sərvətimizə göz dikən yadellilər olub, amma bir millətin dəyəri onun qanında, genetikasında, o səbəbdən də milli-mənəvi dəyərlərimizi bizdən almaq cəhdləri həmişə boşa çıxıb, atalar demişkən, yel qayadan heç nə apara bilmir, tozdan başqa.

İndi dövlətimiz özündə həm milli, həm də dini dəyərləri ehtiva edən mənəviyyətli bir cəmiyyətin sütunudur. Ölkə başçısı İlham Əliyev xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir, bu istiqamətdə dövlət proqramları təsdiq edir. Dövlət siyasətində hər bir azərbaycanlının, ən

əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxması, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, mentalitetini və dini-millət dəyərlərini qoruması önə çəkilir. İndi Dövlətçilik siyasətində "gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də daha çox milli irs, milli mentalitet ərmağan edilməlidir" prinsipi əsas götürülür.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi konsepsiyaya görə, milli ruhu qorumağın, inkişaf etdirməyin və yeni nəsillərə çatdırmağın ən mühüm şərti məhz milli dövlətçilikdir. Milli dövlətçilik prinsipində dini dəyərlərin payına da önəm verilir. Dövlətimiz ancaq ərazinin, maddi sərvətlərin deyil, həm də milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına da xidmət edir. Bu istiqamətdə atılan hər bir addım dədə-babalarımızdan bizə gəlib çatan müqəddəs irsin gələcək nəsillərə əmanət edilməsi, azərbaycanlıq məfkurəsinin, milli dəyərlər sisteminin bütün dünyada təbliği və qəbul olunması üçün həyata keçirilən məqsədyönlü strategiyanın tərkib hissəsidir.

Müasirlik milli kök, adət-ənənəni, dini dəyərləri itirmək demək deyil, adət-ənənə, milli-mənəvi kökümüz elə müasirlik ənənələrinin fonunda da var ola bilər. Düzdür, zaman dəyişdikcə hər bir cəmiyyətə xas olan insanın psixologiyası, yaşayış tərzini, milli dəyər anlayışı da müəyyən qədər dəyişə bilər. Nəsillərin dəyişməsi ilə dəyərlərin mahiyyəti də dəyişir, amma Azərbaycan kimi milli kökünə bağlı olan ölkələrdə bu baş vermir. Bir ölkənin, müstəqil bir dövlətin ən böyük problemləri o zaman yaranır ki, o ölkədə mənəviyyət məsələsi arxa plana keçirilir. İqtisadi, siyasi məsələlər mənəviyyətdən önə keçirsə o ölkədə, o xalqda rifah halı yaxşılaşmaz, insanlar birlik olmaz. Müstəqilliyin əsas üstünlüyü mənəvi məsələlərə diqqət ayırmaqdır.

Ailə və ağısaqqallıq institutları, doğma dil, din, əxlaqi və mental dəyərlərə söykənən dövlətçilik sistemi əsliində bizim milli-mənəvi sərvətimizdir, şansıdır. Sarsılmaz dövlətlər bu dəyərlər üzərində yaranır və inkişaf edir. İndi o dövlətlər güclüdür ki, onlar tarixləri ilə bu günlərinin sintezini düzgün qura biliblər. Azərbaycan öz tarixi boyunca məhz milli-mənəvi dəyərlər fonunda qurulan dövlətçilik sistemi ilə var olub, inkişaf edib və elə də davam edəcək.

Lalə Mehralı

“Parlament seçkiləri Azərbaycan üçün prinsipial əhəmiyyətə malikdir”

“Konstitusiyamızın 7-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası hüquqi dövlətdir və hüquqi dövlətin təməl prinsiplərinə uyğun olaraq hakimiyyətlərin bölünməsi prinsipləri əsasında dövlət hakimiyyəti təşkil edilir. Bu bölgü ilə qanunverici hakimiyyəti Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi həyata keçirir. Bu mənada parlament seçkiləri Azərbaycan üçün prinsipial əhəmiyyətə malikdir və bu prosesin uğurla reallaşması əsas hədəflərimizdən biridir. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki qələbəsi və işğala, separatizmə son qoyması ilə regionda tamamilə yeni geosiyasi reallıq yaranmış, Azərbaycan üçün yeni inkişaf mərhələsinin əsası qoyulmuşdur”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib. Onun sözlərinə görə, siyasi sistemi yeni dövrə uyğunlaşdırılması üçün artıq çox ciddi proseslərə start verilmiş, möhtərəm cənab Prezidentin iradəsi ilə növbədənkenar prezident seçkiləri keçirilmiş, hazırda isə Azərbaycan xalqı parlament seçkilərinə hazırlanır: “Bildiyiniz kimi, bu dəfəki parlament seçkiləri Azərbaycan tarixində bir ilkdir. Məlumdur ki, Ermənistan və havadarlarının 30 ilə yaxın işğal altında saxlamaq səbəbi ilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun həmin bölgələrində fiziki olaraq seçkilər baş tutmamışdı. Bu il isə ilk dəfə olaraq Azərbaycan vətəndaşları bütün ölkə ərazisində, o cümlədən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun hər bir istiqamətində aktiv və passiv seçki hüququndan istifadə edəcək, Xankəndi, Şuşa, Laçın, Zəngilan və Füzulidə seçki məntəqələri qurulacaq. Əlbəttə ki, qeyd olunanlara əsaslanaraq əminliklə demək olar ki, 1 sentyabr parlament seçkiləri həm də Azərbaycan dövlətinin qüdrətinin, suveren gücünün təntənəsidir”.

Ləman

“Azərbaycan mediası kifayət qədər yenilənmə mərhələsi keçib”

“2020-ci ildən başlayaraq Azərbaycan mediası həm texniki, hüquqi, nəzəri baxımından kifayət qədər yenilənmə mərhələsi keçib. Texniki baxımdan transformasiya dövründə olduğumuzdan, Azərbaycan mediası da inteqrasiya olunub və bu proses də kifayət qədər uğurla keçib. Bugün Azərbaycanda ənənəvi media qurumları ilə yanaşı (qəzetlər, jurnallar, televiziya, radio və.s) həm də onlayn media subyektləri (media portalları və.s) digər medianın yeni tipləri uğur qazanaraq inkişaf edib. 2020-ci ildən başlayaraq Azərbaycan mediası həm də Qanunvericilik bazası baxımından yenilənib. Bilirik ki, 2020-ci ildə media haqqında qanun qüvvəyə minib və bu qanun kifayət qədər mükəmməldir. Çünki müasir rəqəmsal transformasiya dövründə, həvəskar xəbər istehsalçıları, sosial şəbəkə istifadəçiləri ilə jurnalistlərin sərhədlərini müəyyən edib”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Mətbuat Şurası İdarə Heyətinin üzvü, media eksperti Müşviq Ələsgəri deyib. Onun sözlərinə görə, 2020-ci ildə Azərbaycanda təkcə ənənəvi media qurumlarına dəstək verildisə, 20-ci ildən sonra bu yardım həm də onlayn media qurumlarına yardım göstərib və onlayn media subyektlərində kifayət qədər inkişaf yolu keçirilib. Buna görə də jurnalistikamızda həm iş yerləri çoxalıb, həm də jurnalistlərin sosial, iqtisadi, peşə hüquqlarının qorunması üçün kifayət qədər şərait yaranıb. “Müasir dövrü biz karakterizə etsək, media çox sürətli, inkişaf mərhələsindədir. Müsbət cəhət odur ki, Azərbaycan mediası həm öz simasını qoruyur, peşəkarlığını inkişaf etdirir, texniki baxımdan yeniləşmə mərhələsini keçir. Bütün bu mərhələlər, həm də medianın məzmun kontent yaradıcılığında öz əksini tapıb”.

Ekspert qeyd edib ki, Azərbaycan mediası, Azərbaycan ictimaiyyətinin diqqətində olan bütün məlumatları toplayaraq çatdırıa bilib: “Ən böyük uğurumuz ondan ibarətdir ki, Azərbaycan İnformasiya məkanı, Azərbaycan milli media subyektlərini, istehsal etdikləri xəbərlərlə doludur, və bizim media subyektlərinin bu qədər fəal, aktiv görünməsi bizim media məkanımızı yad ünsürlərdən qoruyur bura: xarici, yad təsirlərə uyğun xəbərin axı - bazarı tutmasının qarşısını alır. Bugün Azərbaycanda alternativ informasiya mənbəyi inkişaf edir, sosial media seqmenti, sosial şəbəkə platformaları da aktivdir. Təsədüfi deyil ki, bugün ölkə əhalisinin 50 faizindən çoxu sosial media istifadəçisidir”.

“Azərbaycan media qurumları həm də sosial media platformalarında aktivdirlər və Azərbaycan sosial şəbəkə platformalarında yayımladıqları xəbərlər, Azərbaycan media subyektlərinin istehsal etdikləri xəbərdən ibarətdir. Bu baxımdan Azərbaycan media məkanı həm sosial seqmenti, media platformaları etibarlı xəbərlərlə doludur. Bu görə də, Azərbaycan İnformasiya məkanı da qorunmuş, keyfiyyətli məlumatlarla təmamlanmış olur. Azərbaycan dövləti milli medianın transformasiya dövründə uğurla inkişaf etməsi üçün dəstək göstərir. Azərbaycan qəzetləri, onlayn media subyektləri, elektron audiovizual media subyektləri müəyyən mənada dövlət dəstəyi ilə əhatə olunublar ki, bu da onların yad maliyyə təsirdən qorunmasında, maliyyə qaynaqlarının şəffaf olmasına şərait yaradır. Belə deyək ki, bugün Azərbaycan milli dövləti ilə milli medianın əməkdaşlığı mövcuddur, bu da informasiya məkanımız və cəmiyyətimiz üçün çox faydalıdır”, - deyə o bildirib.

L. Sərraf

Seçki hər bir iddialı siyasi təşkilat üçün gücünü və imkanlarını nümayiş etdirmək baxımından meydana gəlir. Təbii ki, bu meydanda zəiflərə və qorxaqlara yer ola bilməz. Çünki seçki yarışları gərgin keçir. Debatlar təşkil olunur, müzakirələr aparılır və hər bir namizəd öz potensialını ortaya qoyur. Seçici kimin nəyə qadir olduğunu bu zaman müəyyənləşdirir. El məsələlidir, "qoç döyüşünə qoş gərəkdir". Söz yox ki, AXCP, Milli Şura kimi zəif, sosial bazası olmayan qurumlar bu mübarizədə iştirak edə bilməzlər. Bunu onların özləri də dərk edirlər. Anlayırlar ki, seçki mübarizəsi onlar üçün deyil. Ona görə də Əli Kərimli, Cəmil Həsəni və onların ətrafında fırlanan boşboğaz yığınağı seçkiləri "boykot" etmək kimi absurd qərar qəbul ediblər. Söz yox ki, absurd qərarın qəbul edilməsində xarici məkrli dairələrində müstəsna rol olub. Çünki inandırıcı deyil ki, AXCP və Milli Şura rəhbərliyi özbaşına qərar qəbul etsinlər. Düzdür, Ə.Kərimli və Cəmil Həsəni sosial baza kasadlığına malik olduqlarını anlayırlar. Başa da düşürlər ki, seçkiyə qoşulmaq rüsvayçı məğlubiyyət deməkdir. Özlərini siqortalamaq üçün "boykot" qərarını elan ediblər.

Ə.Kərimli və C.Həsəni seçki məsələsini ermənipərəst dairələrlə müzakirə edib və sonda yekdil nəticəyə gəliblər

Əli Kərimli növbəti dəfə zəifliyini və qorxaqlığını göstərdi

Yayılan məlumatlar təsdiq edir ki, Ə.Kərimli və C.Həsəni seçki məsələsini ermənipərəst dairələrlə müzakirə edib və sonda yekdil nəticəyə gəliblər. Nəzərə almaq lazımdır ki, Qərbin və Avropanın məkrli dairələri Əli Kərimlini və Cəmil Həsəni özlərinin Bakıdakı təmsilçisi hesab edirlər. Dağıdıcı ünsürlərə tapşırıqları və göstərişləri yalnız bu məxluqlar üzərindən həyata keçirirlər. Səbəbsiz yerə deyil ki, ABŞ Konqresmeni Kristofer Smit, ABŞ İnsan Hüquqları Komissiyasının sədri Tom Lantos, Nümayəndələr Palatasının üzvü, Komissiyanın həmsədri Chris Smith və digərləri Əli Kərimli ilə məktubləşir, onunla təxribatları hansı formada həyata keçirmək yollarını müzakirə edirlər. Bu baxımdan birmənalı şəkildə demək olar ki, Əli Kərimli dağıdıcı müxalifətin başbileni olmasa da, xarici maraqlı dairələrin Bakıda əsas dayağıdır. Hər iki tərəfi eyni maraqlar birləşdirir. Birincilər qərar almağa çalışırlarsa, ikincilər də Azərbaycanın dünya miqyasında artan nüfuzuna xələl gətirilməsinə çalışırlar. Bu baxımdan demək olar ki, Ə.Kərimlini və C.Həsəni danışırdan xarici məkrli dairələrin maliyyə yardımlarıdır.

Tom Lantos Əli Kərimliyə məktub göndərib

Bir neçə gündür ki, internet TV-lərdə və sosial şəbəkələrdə AXCP-nin 35 illiyi ilə bağlı bəzəkli-düzəkli yazılar paylaşılır, videolar yayımlanır. Ə.Kərimli və ətrafındakı trollər dəyersiz və əhəmiyyətsiz təşkilata çevrilən AXCP haqqında özlərinin belə inanmadıqları tərifli sözlər deyirlər. Hətta xaricdəki ağaları da onların səslərinə səs verib, AXCP-nin tərifini boz eşşəyin belinə tay ediblər. ABŞ İnsan Hüquqları Komissiyasının sədri, ermənipərəst məxluq Tom Lantos Ə.Kərimliyə ünvanladığı məktubunda AXCP-

ni bir xeyli tərifləyib, Ə.Kərimli haqqında sözbəxan təmsilçi adlandırıb. Bildirib ki, vəziyyətdən asılı olmayaraq onunla əməkdaşlığını davam etdirməyə çalışacaq. Bununla Tom Lantos Ə.Kərimliyə qrant layihələri çərçivəsində yardımlarının miqyasını artıracaqlarını nümayiş etdirib. AXCP-dəki mənbəmdən əldə etdiyimiz məlumat görə, Rusiyanın erməni milyarderi Aram Abramyan, ABŞ-ın ermənipərəst Konqresmeni Kristofer Simit və digəri də Ə.Kərimlini pozucu əməllərə ruhlandırmaq üçün tərifli məktublar ünvanlayıblar. Məhz bu tərifli məktublardan sonra Ə.Kərimli və ətrafı il dönümlə bağlı paylaşmalarını daha geniş formada qurmağa girişiblər. Məqsəd digər himayədarlarını da məsələdən məlumatlandırmaq, onlardan məktub almaq və sonrakı mərhələdə hesablarına maliyyə vəsaitlərini əldə etməkdir. Halbuki, Ə.Kərimli AXCP sədrliyini zəbt edib, partiya daxilində diktatura rejimi tətbiq etdikdən sonra cəbhəçilərin böyük hissəsi didərgin düşdü. Son 15 il ərzində Ə.Kərimlinin səhv, yanlış siyasətinin nəticəsi olaraq partiya 12 dəfə parçalanmaya məruz qalıb. Proses bununla bitməyib. Hələ də Aydın Əliyev, Sahib Kərimli və digərləri Ə.Kərimlini hədələməkdədirlər. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, çox yaxın vaxtlarda AXCP-nin növbəti dəfə parçalanması baş verə bilər. Ehtimal ki, bu parçalanma sonuncu olacaq, elə Ə.Kərimli üçün də.

İLHAM ƏLİYEV

Macaristan 2024-cü il iyulun 1-dən altı aylıq Avropa İttifaqına sədrlik missiyasına başlayıb. Daha sonra baş nazir Viktor Orban Kiyevə gedib və Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenski ilə görüşüb. Bu müddət ərzində Avropa Parlamentində digər sağçı qruplarla birgə "Avropa üçün Vətənpərvərlər" ittifaqı yaradılıb. Bütün bu hadisələrlə nəzərə alın ki, Macarıstanın sədrlik dövrünü kifayət qədər maraqlı nüanslar müşayiət edəcək. Belə ki, Ukraynadakı görüşdən sonra Orban Moskvaya gedib və Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə görüşərək, müharibənin həlli yollarını axtarıb. Orbanın Putinlə görüşü digər Aİ liderlərindən sərt reaksiyalar alıb. Ukrayna isə bu görüşün onunla məsləhətləşdirilmədiyini bildirib.

Macarıstanın Orbanın rəhbərliyi ilə öz maraqlarına uyğun hərəkət etməsi və bu minvalda Rusiya ilə əlaqələr qurması Avropa siyasətindəki dərin çatların yeni göstəricisidir. Belə olan vəziyyətdə AB-nin müvəqqəti sədri olan Macarıstanın Ukrayna üçün sülh missiyasını üzərinə götürməsi də bir çox maraqlı məqam doğura bilər. Gələn açıqlamalara görə, Orbanın Moskva ilə yaxınlaşmasının "gərginliyi sakitləşdirmək" məqsədi daşdığını və beləliklə Macarıstanın "Rusiya ilə dialoq qapısını açıq qoymaq istədiyini" bilmək olar. Görünən odur ki, digər AB liderlərindən fərqli olaraq Putinlə dialoqa üz tutan Orban böhranla bağlı Aİ

Orban AB siyasətində yeni ciğirlər açır

daxilində yeni yol xəritəsi çəkmək və Avropa siyasətində iz buraxmaq niyyətindədir.

Onu da qeyd etmək ki, NATO-nun Vaşinqtonda keçirilən Zirvə toplantısından daha əvvəl Macarıstanın Aİ-nin

tətbiçi gücləri arxasına alaraq Avropa siyasətində yeni ciğirlər açacağını göstərir.

Aİ siyasətinə yeni istiqamət vermək istəyən Macarıstan Ukrayna böhranını həll edə bilsə ABŞ-ın təsirini Avropadan uzaqlaşdırma bilər. Həm Macarıstan, həm də Rusiya əslində Trampın ABŞ prezident seçkiləri nəticəsində vəzifəyə gələcəyinə və Putinlə yeni dialoq nəticəsində Ukraynadakı müharibəyə həll yolunun tapılacağına ümid edə bilər. Bununla belə, 2024-cü ilin sonuna qədər Aİ-nin ABŞ-la münasibətlərində

böyük bir qırıma gözlənilir. Avropa Komissiyasının sədri Ursula fon der Leyen bildirib ki, Ukraynada ədalətli və davamlı sülhə gətirən yol Aİ daxilində birlik və qətiyyətdən keçir. Amma görünən odur ki, Ukraynadakı sülhü hamı arzulasa da, sülhlə bağlı planlarda mühüm fikir ayrılıqları var.

Zərdüş Quluzadə

sədri kimi Rusiya ilə dialoqa diqqət yetirməsi və böhrandan çıxış yolu axtarması transatlantik münasibətlərdə uzun perspektivli problemlər yarada bilər. Yeri gəlmişkən, Avropa birliyinə sədrlik edən Orban ilk bəyanatında Donald Trampın "Amerika" üçün istifadə etdiyi şüarı "AB" üçün uyğunlaşdıraraq "Avropanı Yenidən Möhtəşəm Et" çağırışı etmişdi. Bütün bu amillər Orbanın milliy-

Demokratiyanın beşiyi, sivil ölkə, inkişaf etmiş mamləkət kimi özünü dünyaya sırımaq istəyən Amerikanın əsl mahiyyətini və mənzərəsini təsəvvür etmək üçün orada baş verənləri xatırlamaq kifayət edir. Məhz həmin ölkədə baş verən son sui-qəsd hadisəsi hafizələri təzələməklə, bir sıra buna bənzər, oxşar hadisələri, məqamları bir daha yada saldı və özünü sivil ölkə kimi göstərmək istəyənləri məyus etdi. "Tərifli motaldan tük çıxar", zərb məsələndə deyildiyi kimi də oldu və davamlı şəkildə "mədh edilməkdə olan" ABŞ kimi bir dövlətdə rüsvayçı bir hadisənin baş verməsi, daha doğrusu, yenə də təkrarlanması bütün dünyada ikrah doğurdu.

Mübarizənin belə bir şəkil alması, namizədin odlu silahdan hədəfə alınması qəbul edilən deyil və buna görə də rezonans doğurub

Bildiyimiz kimi, Amerikada prezident seçkiləri gözlənilir və bir neçə aydan sonra baş tutacaq seçkidə qalibiyyət uğrunda mübarizə barəsində də çoxdandır ki, informasiyalar yayılmaqdadır. Ələlxüsus da, hazırkı prezident Co Bayden ilə Donald Tramp arasında daha qızğın mübarizə olduğunu da bilirik. Gözlənilən seçki öncəsi hər iki amerikalı siyasətçinin necə mübarizə apardığını da mətbuat səhifələrindən eşidirik. Sözsüz ki, seçki öncəsi aparılan mübarizə, bir-birinə rəqib olan qüvvələrin siyasi mübarizəsi anlaşılan, qəbul olunandır və buna görə də dünyada hansısa ciddi rezonans doğurmamışdı. Amma mübarizənin belə bir şəkil alması, daha dəqiq desək, namizədlərdən birinin odlu silahdan hədəfə alınması heç bir şəkildə qəbul edilən deyil deyərək, məhz indi qlobal miqyasda böyük bir rezonans doğurub desək yanılmırıq. Çünki sivil dünyada yaşadığımızı düşündüyümüz halda, mübarizənin qanun müstəvisində aparıldığına əmin olduğumuz halda belə bir sui-qəsd hadisəsi ilə qarşılaşdıqda əks-səda doğurma-

İçindən dəfələrlə tük çıxan TƏRİFLİ MOTAL

ya, hətta ikrah hissi belə yaratmaya bilməz. Hər halda dünyanın bir çox ölkələrinə demokratiya dərsi keçmək iddiasında olan bir ölkə üçün ümumiyyətlə qəbul edilən hesab edilə bilməz və halbuki, həmin ölkədə belə sui-qəsd hadisəsi, özü də bunun birbaşa həmin ölkənin prezidentinə qarşı edilməsi birincə, heç ikinci dəfə də deyil. Belə sui-qəsd hadisəsi artıq ABŞ kimi bir ölkədə dəfələrlə təkrarlanıb.

Hədəfə çevrilən Tramp deyil, Bayden oldu...

Bəli, həqiqətən də prezidentliyə bir namizəd olan Donald Tramp hədəfə alınsa da, güllə ilə nəyə isə nail olunmadı və əslində,

bununla Tramp yox, Co Bayden hədəfə çevrildi. Daha açıq şəkildə desək, Trampı hədəfə alıb siyasi səhnədən uzaqlaşdırmaq istəyən onu deyil, Baydeni daha da uzaqlaşdırmış oldu. Sorğuların nəticələrinə görə, onsuz da öndə olan və qələbəsinə daha çox inanılan Tramp demək olar ki, bu məlum hadisədən sonra artıq prezident seçkilərinin mütləq qalibi hesab oluna bilər. Co Baydeni bir müddətdir ki, üstələyən Donald Tramp indi məhz bu uğursuz sui-qəsd hadisəsindən sonra rəqibini daha da üstələmiş oldu. Bir çox amerikalı ekspertlərin, siyasi şərhçilərin, politoloqların fikrinə görə, Trampa qarşı olan sui-qəsd cəhdindən sonra onun prezident seçkilərində qalib gəlmə şansının 75 faizdən çoxunu itirdiyini təkrar etdik. Ona görə ki, məlum sui-qəsd hadisəsi məhz

ABŞ prezidenti postuna iddia edən şəxsə, Donald Trampa qarşı edilib və bu məsələdə günahkar istənilən halda Co Bayden hakimiyyəti hesab olunur.

Doğrudur, sui-qəsd cəhdində birbaşa olaraq, özü də mütləq şəkildə Co Bayden administrasiyasını günahkar hesab etmək, günahkar bilmək sadələşmələr olardı. Yəni, Co Baydenin, yaxud onun hakimiyyət komandasının belə bir sui-qəsdə sifariş etdiyini, onu planladığını düşünmək bir qədər güllünc görünür. Əvvəla, ona görə ki, sui-qəsd Bayden tərəfindən, onun hakimiyyət komandası tərəfindən planlaşdırılarsa idi belə "qeyri-dəqiq", uğursuz olmazdı. Hər halda Ağ Ev belə bir plan hazırlarsa idi güllə Trampın qulağına yox, düz başına dəyər, onu heç xilas etmək də olmazdı və dərhal həyatını itirərdi. Amma görürük ki, prezidentliyə namizədi hədəfə alan bunu bacarmayıb və deməli, Ağ Evdən şübhələnmək belə tamamilə yanlışlıqdır. Digər tərəfdən də axı, belə bir mərhələdə, seçki kompaniyasına başlanıldıqdan sonra rəqib namizədə qarşı sui-qəsd heç məzmun etibarını ilə də Bayden administrasiyasının siyasi maraqlarına cavab vermir. Əksinə, belə reaksiyalar onun siyasi maraqlarına tamamilə zidd xarakterdədir və Ağ Ev rəhbəri buna heç imkan da verməzdi. Amma bütün bunlarla belə hadisə, sui-qəsd cəhdi məhz Co Baydenin hakimiyyəti dövründə, özü də məhz prezident seçkiləri öncəsi, həm də onun birbaşa rəqibinə qarşı edilibsə, Ağ Ev və onun rəhbəri qətiyyətlə yaxasını kənara çəkə bilməz. Yəni, heç də Co Bayden və onun administrasiyası tamamilə günahsız sayıla bilməz və şübhəsiz ki, bunu bütün amerikalılar yaxşıca nəzərə almaqdadırlar. Ona görə də baş verən hadisədən, sui-qəsd cəhdindən ən ağır şok yaşayan ha-

zırda elə məhz Bayden administrasiyası özüdür. Deməli, hədəfə çevrilən Tramp deyil, Bayden oldu...

Sui-qəsd ilə bağlı versiyalar və bunların ABŞ kimi bir dövlətin nüfuzuna, imicinə vurduğu zərbə

Sui-qəsd cəhdi, onun törədilməsi cəhdi ilə bağlı artıq çoxlu sayda versiyalar mövcuddur. Bir çoxları bu səhədin bəlkə də Trampın özü tərəfindən hazırlanan plan əsasında olduğunu iddia edirlər. Digərləri onun əleyhinə olanların planı kimi başa düşürlər. Fərqli fikirlər, fərqli yanaşmalar var və belə fikirlər, yanaşmalar barədə informasiyalar böyük sürətlə də yayılmaqdadır. Hər halda, Trampın öz həyatını riskə qoymasına, güllənin qulağına tuşlanmasına əvvəlcədən razılıq verməsinə inanmaq nə qədər güllünc, nə qədər absurd səslənsə, sübut olunmayan versiyalar da bir o qədər qeyri-ciddi təəssürat yaradır. Sözsüz ki, hadisənin təfərrüatları, törədilmə səbəbləri, məqsəd və vəzifələr, nəzərdə tutulan nəticələr belə yaxın zamanda dünya ictimaiyyətinə çatdırılacaq. Ən azından hadisə barədə kifayət edəcək dərəcədə informasiyalar yayılacağı bəllidir və bunun gizlədilməsinin, örtbasdır edilməsinin belə mümkünsüzlüyü heç kimdə şübhə də doğura bilməz. Axı hansısa Afrika ölkəsindən yox, söhbət bu yekəlikdə bir ölkədən, həm də özünü demokratik dövlət kimi sırıyan ölkədən, ABŞ adlı bir mamləkətdən gedir.

Ardı səh. 14

Əvvəli səh. 13

Hər halda, Donald Trampa qarşı siyasi aqressiya da artıq nəzərə alınmaqdadır. Heç şübhəsiz ki, onun seçiləcəyi təqdirdə dünyada bir çox proseslərin öz istiqamətini, hətta məzmununu belə dəyişəcəyini təxmin edənlər və bunun onların maraqlarına cavab vermədiyi qənaətində olanlar da diqqətdən yayınan deyil. Ukrayna savaşını sona çatdıracağını hələ seçkiyə bir il qalmışdan belə rəsmən bəyan edən, Yaxın Şərqdə yaşanan hərbi prosesləri də sakitləşdirəcəyinə söz verən, NATO-nun gələcək taleyinə də aydınlıq gətirəcəyi barədə sərt açıqlamaları ilə diqqəti çəkən Donald Tramp yəqin ki, kimlərsə hədəfində olub. Yəqin ki, Trampın vədləri müharibələrin, münaqişələrin daha da qızışdırılmasını istəyən nüfuzlu silah şirkətlərinin də, bəzi neft sənayesinin də maraqlarına zidd olub və Bayden administrasiyası dönəmində daha da varlanan bu iki istiqamət üzrə biznesə sahib olanlar Ağ Ev rəhbərinə ciddi rəqib olan Trampı buna görə "aradan götürmək" fikrinə düşüblər. Daha dəqiq desək, hələ seçilmədən öncə verdiyi vədləri ilə kimlər üçünsə çətinliklər, problemlər yaradacağını proqnoz verən Donald Tramp elə onlar üçün də arzuolunmaz sayılıbmış. Onun kənarlaşdırılması meyilləri də təkzib edilə bilməz. Əlbəttə ki, Ağ Ev rəhbərinin özünün də onu kənarlaşdırmaq cəhdi xatirimizdədir və Bayden administrasiyasının, hətta Donald Trampı məhkəmə yolu ilə seçki marafonundan

İçindən dəfələrlə tük çıxan TƏRİFLİ MOTAL

kənarlaşdırmağa cəhd göstərdiyi də hər kəsə bəllidir. O da bəllidir ki, Donald Tramp hüquqi blokmanı yararaq bu cəhdin qarşısını da ala bilib və belə görünür ki, onun prezident seçiləcəyinin artıq qarşısını almaq mümkün də deyil. Belə görünür ki, ona qarşı sui-qəsd cəhdindən tutmuş hər nə varsa hamısı nəticəsiz olub və əslində, bunlar ABŞ kimi bir dövlətin nüfuzuna xələf gətirməkdən başqa bir şey deyil. Dünyaya sivil dövlət kimi özünü göstərməyə çalışan, belə bir imic formalaşdırmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxan bir dövlətin daxilində bu şəkildə cərəyan edən hadisələr, sui-qəsd cəhdləri məhz motivindən, versiyasının hansının doğru olmasından asılı olmayaraq, ilk növbədə həmin dövlətin imicinə böyük zərbədir.

ABŞ üçün sui-qəsd cəhdləri ənənə halına çevrilib və bu, heç də yaxşı nümunə deyil

Belə məlum olur ki, dünyaya demokratiya dərsi keçmək üçün əldən-ayaqdan gedən ABŞ adlı bir ölkədə seçki öncəsi mübarizə heç də normal qaydada, təbii şəkildə getmir. Çünki seçki öncəsi zorakılıq, qətl yolu ilə rəqibin kənarlaşdırılması heç də sivil ölkədə baş verə bilməz. Hər bir halda, demokratiyadan dem vurulan bir ölkədə namizədlər və ya onların tərəfdarları öz rəqiblərini qanuni seçki yolu ilə siyasi səhnədən uzaqlaşmalıdırlar, zorakılıqla yox. Əgər bunun dəfələrlə şahidi oluruqsa, deməli, vəziyyət gün kimi aydındır və amerikalıların demokratiyadan dem vurmağa zərrə qədər də haqları çatmır. Əgər belə bir hadisə, yəni sui-qəsd cəhdi, özü də dəfələrlə və bir-birinin ardınca məsələn, Cənubi Qafqaz ölkələrində baş vermiş olsaydı, bu barədə ABŞ bar-bar bağırar və həmin ölkələri dayanmadan qınayar, anti-demokratik olmaqda günahlandırardı. Amma məsələ burasındadır ki, qınanılacaq ölkə elə ABŞ özüdür və orada baş verənlər göstərir ki, heç də həmin ölkə qeyd olunan tərifə layiq deyilməmiş. Demokratik ölkə, sivil dövlət kimi özləri barədə amerikalıların tərifləri heç də uyğun gəlmir. "Tərifi motaldan tük çıxar", zərb məsəli bu məqamda tam yerinə düşür və görürük ki, heqiqətən də bu vaxta qədər tərif edilən ABŞ heç də dünya ölkələri üçün yaxşı nümunə sayıla bilməz.

Diqqətə çatdıraq ki, prezidentlərinə qarşı ən çox sui-qəsd cəhdi edilən və bir sıra hallarda da prezidentləri sui-qəsdin qurbanı olan ölkə məhz Amerika Birləşmiş Ştatlardır. Tarixə qısa şəkildə nəzər saldıqda buna əmin oluruq

və ABŞ tarixində Amerika prezidentlərinə qarşı baş verən sui-qəsd hücumlarının xronologiyasını nəzərdən keçirmək əminliyimiz üçün kifayət edir. Hələ 19-cu əsrin birinci yarısında, daha dəqiq desək, 1835-ci il 30 yanvar tarixində Kapitolu binasının yaxınlığında Amerikada ilk dəfə sui-qəsdin hədəfi prezident Endryu Cekson olub. Ateş açmaq üçün prezidentə yaxınlaşan zaman hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları tərəfindən dərhal yaxalanan naməlum şəxs öz ifadəsində məhz işsiz qaldığı üçün prezidenti öldürmək istədiyini etiraf edib. Prezident Endryu Cekson sui-qəsd cəhdindən xilas olsa da, digər bir ABŞ prezidenti Avraam Linkoln artıq sui-qəsdin qurbanına çevrilib. O, 1865-ci il 12 aprel tarixində teatrda "Bizim Amerikalı əmioğlumuz" tamaşasına baxarkən həmin teatrın aktyoru Con Uilks But tərəfindən qətlə yetirilib və məlumat üçün nəzərə çatdı-

başına dəyən güllə prezident Kennedinin həyatına son qoyduğu barədə olduqca geniş məlumatlara rast gəlmək mümkündür. Həmçinin, 1933-ci ilin 15 fevral tarixində Florida ştatında prezident Franklin Ruzveltin çıxışı zamanı ona qarşı sui-qəsd etmə cəhdi barədə də məlumatlıyıq. Amerika prezidenti ata Corc Buşun 13 aprel 1993-cü il tarixində bir qrup terrorçunun bombalı sui-qəsd cəhdinə hədəf olduğu da yaddan çıxan deyil. Amerika prezidenti olduğu dövrdə oğul Corc Buşun 2 dəfə sui-qəsd cəhdinə hədəf olduğu zamanı avtoqraf istəmək adı ilə yaxınlaşan 19 yaşlı Maykl Sendford adlı birinin Trampı öldürmək niyyəti ilə mühafizə xidmətinin əməkdaşının silahını götürməyə cəhd etməsi barədə etirafı haqda da dünya ictimaiyyəti kifayət qədər informasiyaya malikdir, yetərincə məlumatlıdır.

Məlum sui-qəsd hadisələri barədə sadalanan məlumatlar təsdiq edir ki, ABŞ tarixində belə hadisələr olduqca çox olub. Görünən odur ki, ABŞ üçün belə sui-qəsd cəhdləri, prezidentləri öldürmək, həyatlarına son qoyaraq, onların siyasi səhnədən götürülməsi cəhdləri adət və ənənə halına çevrilib. Belə məlum olur ki, dünyaya demokratiya dərsi keçmək üçün əldən-ayaqdan gedən ABŞ adlı bir ölkədə seçki öncəsi mübarizə heç də normal qaydada, təbii şəkildə getmir. Çünki seçki öncəsi zorakılıq, qətl yolu ilə rəqibin kənarlaşdırılması heç də sivil ölkədə baş verə bilməz. Hər bir halda, demokratiyadan dem vurulan bir ölkədə namizədlər və ya onların tərəfdarları öz rəqiblərini qanuni seçki yolu ilə siyasi səhnədən uzaqlaşmalıdırlar, zorakılıqla yox. Əgər bunun dəfələrlə şahidi oluruqsa, deməli, vəziyyət gün kimi aydındır və amerikalıların demokratiyadan dem vurmağa zərrə qədər də haqları çatmır. Əgər belə bir hadisə, yəni sui-qəsd cəhdi, özü də dəfələrlə və bir-birinin ardınca məsələn, Cənubi Qafqaz ölkələrində baş vermiş olsaydı, bu barədə ABŞ bar-bar bağırar və həmin ölkələri dayanmadan qınayar, anti-demokratik olmaqda günahlandırardı. Amma məsələ burasındadır ki, qınanılacaq ölkə elə ABŞ özüdür və orada baş verənlər göstərir ki, heç də həmin ölkə qeyd olunan tərifə layiq deyilməmiş. Demokratik ölkə, sivil dövlət kimi özləri barədə amerikalıların tərifləri heç də uyğun gəlmir. "Tərifi motaldan tük çıxar", zərb məsəli bu məqamda tam yerinə düşür və görürük ki, heqiqətən də bu vaxta qədər "özü-özünü tərif edən" ABŞ heç də dünya ölkələri üçün yaxşı nümunə sayıla bilməz.

Qarfield də sui-qəsdən yaxasını qurtara bilməyib və prezident olaraq vəzifəsinin icrasına başladıqdan 4 ay sonra Vaşinqton vağzalında əsəb xəstəsi olan Çarls Gito tərəfindən güllələnib və qan zəhərlənməsinə səbəb olan güllə yarasına görə həyatını itirib. Hər halda, ABŞ-in 35-ci prezidenti olan Con Kennedinin sui-qəsd qurbanı olduğunu bilməyən yoxdur, çünki bu barədə daha çox informasiyalar yayılıb. Beləki, 1962-ci il 22 noyabr tarixində Dallas şəhərinə səfər edən zaman snayper tüfəngindən ona açılan atəş nəticəsində boynuna və

İnam Hacıyev

Avtomobil bazarında nə var, nə yox?

Azərbaycanda kimlər hansı avtomobillərə üstünlük verir, yeni, yoxsa köhnə avtomobillər daha çox satılır, qiymətlər necədir?

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

zaman mümkün qədər diqqətli və ayıq olmaq lazımdır, çünki sizə təklif olunan maşınlar arasında üstü bəzənmiş, amma texniki vəziyyəti bərabər və yararsız maşınlar da ola bilər.

"Maşın bazarlarında oğurluq avtomobillər də satılır, yarı bölünmüş və ya suya batmış maşınlar da. Ona görə də, aldığınız maşının ban və mühərrik nömrəsi ilə sənəddəki nömrələri tutuşdurun ki, sonradan bir problem yaranmasın. Ən yaxşısı odur ki, siz avtomobil almağa bu işdən anlayışı olan biri ilə gedin. İşlənmiş avtomobil almaq istəyirsinizsə, mütləq onun vergi və cərimə borclarını da araşdırın- usta

məcbur olur ölkə daxilindən daha ucuz və ili daha köhnə maşın alsınlar.

Kreditlə avtomobil almaq sərf edirmi?

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən banklar öz müştərilərinə qısa müddətə avtomobil sahibi olmaq şansı yaradır. 1-5 il müddətinə verilən kreditlər, əsasən, 20-30 faizlə təklif olunur. Amma banklar krediti yalnız dövlət işində və iri özəl şirkətlərdə yüksək maaşla işləyənlərə verir. Məbləğin azı 20-30 faizini öncədən ödəmək lazım gəlir. Yekunda avtomobil az qala 2 qat qiymətə başa gəlir.

Lizinqlə də avtomobillər təklif olunur. Burada ümumi qiymət və şərtlər banklardakından daha sərfəli olsa da, avtomobil borcunu ödəyəndəkinin əmlakın sayılır. Bu səbəbdən lizinqlə avtomobil

etməyə çalışır".

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına görə, son illərdə Azərbaycanda 50-100 min ədəd arasında çox avtomobil idxal olunur. Hazırda ölkəmizdə nəqliyyat vasitələrinin sayı 1,5 milyonu keçib. Bunların yarısından çoxu Bakı-Abşeron zonasında istismar olunur.

Avtomobil necə seçmək lazımdır?

Avtomobil almaq fikrinə düşmüşsünüzsə, öncə yaxşıca götür-qoy etməyiniz lazımdır. Çünki bu, bizim üçün vacib bir qərar və səhv etmək peşmançılıq yarada bilər. Məsələn, bəzəyinə, görünüşünə aldandıraq heç də sərfəli olmayan bir avtomobil ala bilərik. Ona görə də, seçim edərkən bunlara diqqət etmək vacibdir.

1. Salonda ailə üzvlərinə yetəcək qədər oturmaq olmalı
2. Baqaj hissə sizi qane etməli
3. Avtomobili şəhər və ya kənd mühitində istifadə edəcəyinizi nəzərə almalı
4. Təhlükə anında sizi maksimum qoruyacaq avtomobilə üstünlük verməli
5. İşlənmiş avtomobil alarkən mütləq təcrübəli ustaya göstərməli,
6. Mümkün qədər az yanacaq işlədən olmasına fikir verməli.
7. Dözümlü olmasına və ehtiyat

Texnologiyanın sürətli inkişafı özünü avtomobillərdə də göstərir, dayanmadan yeni model avtomobillər istehsal olunur və satışa çıxarılır. Son modelər köhnə modellərə nisbətən bahalı olsa da, daha təhlükəsiz, daha komfortludur. Lakin köhnə avtomobillər daha az xərcli, daha dözümlü və keyfiyyətlidirlər. İndi bu avtomobil bolluğunda insanlar hər yaşa, hər cibə, hər zövqə uyğun avtomobil tapa bilərlər. Dünya ölkələrində avtomobillərdən nəqliyyat vasitəsi kimi yararlanırlar. Bəs bizdə necədir?

Kimlər hansı maşına üstünlük verir?

Azərbaycanda avtomobil satışı ilə məşğul olan müxtəlif şirkətlərinin rəsmi distribütorları arasında apardığımız araşdırma nəticəsində öyrəndik ki, ölkəmizdə daha çox Rusiya, Almaniya, Yaponiya və Cənubi Koreya avtomobilləri alınır.

Orta və yaşlı insanlar əsasən sınaqdan keçmiş, özünü təsdiqlənmiş, dözümlü və azxərcli modellərə üstünlük verirlər. Bu seqmentdə "Mercedes"-in E və C klass avtomobillərinə, Sovet və Rusiya istehsalı avtomobillərə üstünlük verirlər. Onların da çoxu işlənmiş maşın alırlar. "Mercedes"-in ən çox satılan modelləri isə E və C seriyasının 1995-2002-ci illərin buraxılışlarıdır. Bu illərin avtomobillərinin qiyməti 10-20 min manat arasında dəyişir.

Sovet maşınları dözümlülyünə, azxərcli olduğuna və istənilən yol şəraitində hərəkət edə bildiyinə görə əsasən bölgələrdə yaşayanlar tərəfindən alınır. Belə maşınların qiyməti 2-10 min manat arasında dəyişir. Yeni model Rusiya istehsalı maşınların qiymətlərinə gəldikdə, işlənmişləri 10-15 min manat, təzələri isə 20-30 min manat arasında dəyişir. Azərbaycanda bunlardan sonra Yaponiya, Cənubi Koreya və Çin istehsalı maşınlarla üstünlük verirlər. Qənaətcil və orta sinif belə maşınların qiyməti illərinə görə 20-50 min manat arasında dəyişir. İşlənmiş modelləri isə 5-20 min manat arasında dəyişir.

Taksi kimi işlətmək məqsədilə isə insanlar əvvəllər daha çox iş-

lənmiş "Lada", "Hyunday", "KİA", "Şevrolet", "Daewoo" markalarının ucuz modellərini alırdılar. Son illərdə isə daha çox "Toyota" (Prius) və "Honda"-nın köhnə hibrid modellərini. Lakin bu il qəbul olunmuş yeni qaydalara əsasən bu maşınların 80 faizinin istehsal ili tələblərə cavab vermədiyindən artıq onlar taksi fəaliyyəti üçün alınmır. Artıq taksidə işləmək istəyənlər istehsal ili 2015-dən yuxarı olan ucuz modelləri almağa məcburdurlar.

İşlənmiş, yoxsa təzə avtomobil: Seçim necə edilir?

Müşahidələr göstərir ki, hazırda Azərbaycanda maddi cəhətdən azimkanlı və orta təbəqəyə məxsus insanlar heç də yeni maşınlarla üstünlük vermirlər. Dünya ölkələrindən fərqli olaraq bizdə avtomobil alanların əksər hissəsi avtosalonlardan daha çox 2-ci əl avtomobil bazarlarına üstünlük verirlər.

Maşın bazarlarında avtomobillərin qiymətləri illərinə, mühərrikin gücünə və çoxfunksionallığına görə dəyişir. Belə ki, 10 min manatdan başlayaraq normal vəziyyətdə olan işlənmiş avtomobil almaq mümkündür. Son vaxtlar yanacaqın qiymətinin bahalaşması insanları daha aşağı tutumlu mühərriki olan kompakt maşınlarla üstünlük verməyə məcbur edib.

Amma sirr deyil ki, işlənmiş avtomobillərin hamısı eyni olmur. Sumqayıt avtovağzalında yerləşən profilaktoriyada çalışan təcrübəli avtomobil ustası Nəsim Abbasovun sözlərinə görə, işlənmiş maşın alan

məsləhət verdi.

Bir faktı da qeyd etmək lazımdır ki, qonşu Gürcüstandakı maşın bazarlarında işlənmiş avtomobillərin qiyməti Azərbaycandakı qiymətlərdən ən azı 2 dəfə ucuzdur. Azərbaycanda qərribə tendensiyalardan biri də odur ki, illər keçdikcə köhnə maşınların qiyməti ucuzlaşmaq əvəzinə bahalaşır.

Gömrük rüsumlarının yüksəkliyi vətəndaşların avtomobillərini yeniləməyə imkan vermir. Üstəlik, istehsal ili 10 il ötmüş maşınların ölkəyə gətirilməsi qadağan olunduğuna görə, insanlar ölkə daxilində daha köhnə maşınları istifadə etməyə məcbur olurlar. Halbuki, bu qərar olmasaydı, məsələn 15-20 min manata 20-30 ilin köhnə maşının alan vətəndaş həmin pula qonşu ölkələrdən 11-15 ilin istehsalı olan çox yaxşı vəziyyətdə qalmış premium sinif keyfiyyətli maşınını alıb gətirə bilərdi. Beləliklə, ölkəmizin avtomobil parkı xeyli yenilənmiş olardı. Lakin istehsal ili 10 ildən az olan avtomobillərin xaricdəki qiyməti və əlavə olaraq gömrük vergi rüsumları birlikdə çox baha başa gəldiyinə görə, vətəndaşlar

bili ancaq son məcburiyyət halında alırlar.

Sürücü Əhməd Paşayev deyir ki, avtomobil almaqla iş bitmir, əsas problem onu saxlaya bilməkdir. "Son illərdə xərclər daha da artıb. Benzinin qiyməti bahalaşmış, yanacaq qiymətləri 10 dəfə artıb, ehtiyat hissələrin qiyməti azı 2 dəfə bahalaşmış, texniki baxış və sığorta qiymətləri 2 dəfə bahalaşmış və s. Belə xərclər şəraitində kreditlə avtomobil alanların çoxu ağır vəziyyətdə düşür. Əvvəlcə insanlar düşünür ki, bu məbləği rahat ödəyəcək, lakin sonra dediyim xərclər çıxdanda artıq krediti ödəməyə imkan qalmır. Bu səbəbdən əksəriyyət ucuz və köhnə maşınlar alıb işlərini idarə

hissələrinin əlçatanlığına diqqət etməli.

Dünya ölkələrində avtomobillərdən A nöqtəsindən B nöqtəsinə getmək üçün nəqliyyat vasitəsi kimi yararlanırlar. Azərbaycanda isə nəqliyyat vasitəsindən özünün üstünlüyünü göstərmək üçün yaralanlar da az deyil. Hər halda hər şeyi öz təyinatı üzrə istifadə etsək yaxşı olar. Ümumiyyətlə, avtomobil ancaq böyük ehtiyac duyulduqda almaq lazımdır. Unutmayaq, istənilən avtomobil ciddi xərc tələb edir və biz 1-ci, 2-ci, 3-cü dərəcəli ehtiyaclarımızdan kəsib ona xərcləməli deyilik.

Elçin Bayramlı

"Ailə institutu sanki qəsdən dağıdılır"

MÜNASİBƏT

"Təəssüflər olsun ki, müasir dövrümüzün pis tendensiyalarından biri də boşanmalar məsələsi, ümumiyyətlə, ailə institutunun dağıdılması məsələsidir". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azərbaycan filosofu, pedaqoq, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, sosioloq Mail Yaqub deyib.

O bildirib ki, hələ müsəlman Türkiyənin bir çox seriallarında olan faktlara, xəyanət hadisələrinin bədi təsvirinə baxın: "Dəhşətdir, biabırılıqdır. Ailə institutu sanki qəsdən dağıdılır. Mən belə düşünürəm ki, bu, böyük güclər tərəfindən idarə edilən prosesdir. Vaxtilə Latın Amerikasında bu çirkin planı həyata keçirdilər. Mənə görə ABŞ həyata keçirdi və orada ailə institutunu məhv etdilər. Avropada bu planı həyata keçirdilər. Bu gün Avropanın vəziyyəti acınacaqlıdır. Ailə institutları dağılıb, artım yoxdur. Bu, qəsdən törədilmiş qlobal bir tendensiyadır. Müəyyən güclər tərəfindən təqibləri sıradan çıxarmaq üçündür.

Bir cəmiyyətdə ailə yoxdursa, o cəmiyyətdə inkişaf yoxdur, artım olmayacaq, azalma baş verəcək və nəticədə geriləmə, tənəzzül olacaq. Azərbaycanda da, təəssüflər olsun ki, xüsusilə də son illərdə boşanmaların sayı çoxalıb. Bunun bir çox səbəbləri var. Bəzən sosial səbəblər, bəzən mənəvi-psixoloji səbəblərdir. Sosial səbəblər dedikdə yəni maddi sıxıntılar nəzərdə tutulur. Məsələn, xanım həyat yoldaşının gəlirləri ilə razılaşmır, daha firavan həyat istəyir, boşanır. Yaxud da, xanım və ya bəy xəyanət edir. Səbəblər çoxdur.

Nə etməli? Bununla müxtəlif vasitələrlə mübarizə aparmaq lazımdır. Sosial, iqtisadi problemlər həll edilməlidir, əgər ailə institutunu saxlamaq istəyiriksə. Əminəm ki, Azərbaycan dövləti bunu istəyir. Bu qlobal tendensiyanın qarşısında davam gətirmək üçün çox güclü olmalıyıq. Birinci, iqtisadi məsələləri düzəltməli, sosial problemləri həll etməli, ikinci, ailələrlə mənəvi-psixoloji iş aparmaq lazımdır".

Söylü

"SƏS" qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşıma Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Azərmətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressainform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Qasid Mətbuat Yayım – 0124931406, 0124938343
7. F.Ş.Ruhid Hüseyinov – 0124349301, 0505357898
8. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744

1 nüsxə 1 aylığı 13.20 AZN

6 aylıq 79.20 AZN

1 illik 158.40 AZN

ABUNƏÇİLƏRİMİZİN
XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı,
təbrik və başsağlıqlarımızı
dərc etməyə hazırıq!

Toyda 21 nəfər qidadan zəhərlənib

Şamaxı rayonunda toyda 21 nəfər qidadan zəhərlənib. SİA-nın məlumatına görə, hadisə rayonun Məlikçobanlı kəndində keçirilən toyda qeydə alınıb. Toyda qidadan zəhərlənən qonaqlar təcili tibbi yardım avtomobilləri və şəxsi avtomobillərlə Şamaxı rayon Mərkəzi Xəstəxanasına aparılaraq həkim nəzarətinə götürülüb.

Xəstəxanadan verilən məlumata əsasən, zəhərlənənlərin vəziyyəti qənaətbəxş hesab olunur və onların bir hissəsi artıq evə buraxılıb. Qeyd edək ki, qidadan zəhərlənən 21 nəfərdən 10-u qadın, 7-si uşaqdır. Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi hadisə ilə bağlı açıqlama verərək qeyd edib ki, hadisənin səbəblərinin müəyyənləşdirilməsi üçün vətəndaşa məxsus həyətə sahədə təşkil olunmuş toy mərasimində istehlak edilən müxtəlif qida məhsullarından nümunələr götürülərək laborator müayinələrə cəlb edilib:

"İlkin ehtimallara əsasən hadisə ev şəraitində hazırlanmış məhsulların istehlakı nəticəsində baş verib. Faktla bağlı araşdırmalar davam etdirilir".

Dünya həyəcanda: buzlaqlar sürətlə əriyir...

Məlum olub ki, buzlaqların sürətlə əriməsi nəticəsində artan temperaturun Yerə fırlanma sürətinə də təsir edir. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, günlər uzanır və mütəxəssislər internetdə problemlər ola biləcəyi barədə xəbərdarlıq edirlər.

Alimlərin yeni araşdırması iqlim dəyişikliyinə Yerə fırlanma sürətinə də təsir etdiyini ortaya çıxarıb. ABŞ, İsveçrə və Kanadadan olan tədqiqatçılar buz təbəqələrinin əriməsi ilə artan temperaturun planetin fırlanma sürətinə təsirini araşdırıblar. "Proceedings of the National Academy of Sciences" jurnalında dərc olunan araşdırma çərçivəsində 1900-cü ildən bəri Qrenlandiya və Antarktidada buzlaqların əriməsi ilə bağlı məlumatlar araşdırılıb. Tədqiqat müəyyən etdi ki, buz təbəqələri əridikcə ekvator ətrafındakı suyun kütləsi artır və bu da Yerə daha "düzləşməsinə" səbəb olur və onun fırlanma sürətini yavaşladır. Bu vəziyyətin günlərin uzanmasına səbəb olduğu qeyd edilib. 1900-2000-ci illər arasında Yerə fırlanma sürəti əsrdə 0,3-1 millisaniyə azaldığı halda, 2000-ci ildən sonra bu sürət 1,3 millisaniyəyə yüksəlmişdir.

Tədqiqatçılar önümüzdəki illərdə bu yavaşlama sürətinin 1 millisaniyə civarında olacağını və istixana qazı emissiyaları azalmasa, 2100-cü ilə qədər 2,6 millisaniyəyə qədər arta biləcəyini və günün uzunluğuna təsir edəcəyini qeyd ediblər. Bu dəyişikliyin internet tixacına, maliyyə əməliyyatlarına və GPS sistemlərinə təsir göstərə biləcəyi də bildirilib. Zamanın ölçülməsinin son dərəcə dəqiq atom saatları ilə edildiyi və bir günün dəqiq müddətinin ayın hərəkəti və iqlim təsirləri kimi faktorlara görə dəyişə biləcəyi vurğulanıb.

S. Ağazadə

ELAN

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin VI Çağırış deputatı Nurlan Həsənovun ictimai əsaslarla köməkçisi Rəşidov Nicat Mahmud oğlunun adına verilmiş Milli Məclisə buraxılış kartı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhrüz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyli
küçəsi, 66.

Şəhadətname: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

"ƏLİNCƏ" AZƏRBAYCAN KEYRİYYƏ
CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 3200